

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski narod“ št. 144.

Izhaja vsak dan zvečer iz vsake nedelje in praznike.

„Slovenski narod“ velja po pošti:

V Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

V upravnih prejemih:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Inserti veljajo: petkotniška pošta vrsta na enkrat po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošilja naročnice, reklamacije, inserati itd. to je administrativno stvar.

Povsemna številka velja 16 vinarjev.

Na plačnem naročniku brez izločenega vpisane naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

na Avstro-Ogrsko:	K 25—	na Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6-50	za Ameriko in vse druge dežele:	K 30—
četrt leta	3-20	celo leto	K 30—
na mesec	1-20		

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu: Knaifova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nasprotja med Jugoslovani v državnem zboru.

Ko so se jugoslovanski poslanci na odpor zoper Wienerth - Stürgkh-Hochenburgerjevo ministrstvo združili v »Narodni zvezi« in se priklopili »Slovenski enotnosti«, je vse javno mnenje na slovenskem jugu pozdravilo nove parlamentarne formacije z veseljem zadoščenjem, pričakujoč od energične in smotrene opozicije odpor zoper vladajoči sistem.

Nasprotje južnih Slovanov proti sedanjemu ministrstvu je v prvi vrsti naperjeno proti ministromu Hochenburgerju in Stürgkhu, ki sta nositelja političnih tendenc in prizadevanj, s katerimi ni nobenega kompromisa in nobenega sprijaznenja. Zaradi tega je javno mnenje na vsem slovenskem jugu po vsi pravici pričakovalo, da se bo opozicija jugoslovanskih ministrov pred vsem obravnavala proti temu ministromu, obenem seveda tudi proti celemu ministrstvu, kot solidarnemu s Stürgkhom in Hochenburgerjem.

Slovenske stranke so otvorile vojno z jurišem na ministrstvo, s predlogom zaradi agrarne banke v anektiranih deželah. »Platforma« za ta naskok je bila srečno izbrana, kajti zadeva z agrarno banko je takega značaja, da je morala slovenski opoziciji dopeljati pomoč drugih strank. Vlada se je sicer resila, a njena zmaga je bila nad vse klavnu; vlada je utekla premaganju samo s pomočjo ministrov - poslancev, a je bila moralno hudo poražena.

Že v tej bitki so se pokazali pojavi, ki so nacionalne elemente osupnili. Očividno je namreč bilo, da so se slovenski klerikaleci s posebno vohemeno vrgli na ministra Bilinskega, prav kakor bi bil ta četudi mlačen Slovan nositelj nemških tendenc sedanjega ministrstva. Zlasti dr. Šusteršič se je zaganjal v Bilinskega tako, kakor da bi bil v kranjskem deželnem zboru in ga je osebno napadel z vso brutalnostjo svojega neukrotljivega temperamenta.

Odkritosrečno priznamo, da nam to ni ugajalo, toda ker je Bilinski napovedal zadevi bosanske agrarne banke vendar kot finančni minister igral odločilno vlogo, nismo dali izrazu svojim pomislekom glede postopanja klerikalcev. Vemo, da razburjeni ljudje časih ne znajo ločiti oseb od stvari. To smo uvaževali. Molčali smo pa tudi, ker v nobenem oziru

nismo hoteli kvariti efekta izvojevanja moralne zmage opozicije nad nemško - poljsko večino.

Na vrsto je potem prišel proračun. Tu je bila prilika poskusiti drugo bitko. A tu so bile težave veliko večje, ker so različne stranke, ki so pri predlogu zastran bosanske agrarne banke krepko stale na strani opozicije, sedaj odrekale svojo pomoč. Velika večina opozicije se je izrekla zoper obstruiranje proračuna in tudi slovenski klerikaleci so bili za to, da se pusti proračun pasirati in da se v dotični debati samo poudarja in udeležuje strogo opozicijsko stališče združenih strank.

V proračunu je letos jako mnogo znatnih postavk v korist Dalmacije. Zaradi tega so štirje dalmatinski poslanci želeli, naj jim »Narodna zveza« dovoli, da se vzdrže glasovanja.

Znano je, kako so dr. Šusteršič in tovariši za časa Beckovega ministrstva glede nagodbe z Ogrsko kar čez noč spremenili svoje stališče. Prej so rolniki zoper nagodbo, napovedovali boj Madžarom in prisegli, da bodo nagodbo uničili, a čim se je pokazalo, da obsega nagodba tudi belokranjsko železnico, so takoj opustili svoje nasprotovanje in se prelevili v najgorečnejše zagovornike nagodbe, ter divjali kakor besni zoper vse, ki se z nagodbo niso mogli takoj sprijazniti. Korist, ki jo bo imela belokranjska želez. za deželo, je odločila zanje, da so šli za nagodbo v boj.

Sedaj so bili dalmatinski poslanci v enakem položaju. Materijalna korist, ki jo daje proračun Dalmaciji, je tolika, da dalmatinski poslanci niso mogli glasovati proti proračunu. Pri agrarni banki so zvesto stali na strani opozicije in se niso čisto nič zmenili za »Fremdenblatovo« nevoljo, vedoč, da zastopajo dobro in pravično stvar. Tudi glede proračuna so se postavili na lokalno stališče in niso postopali tako, kakor slovenski klerikaleci pri nagodbi. Dočim so slovenski klerikaleci pri nagodbi kar z razvitiimi zastavami prestopili na vladno stran, so dalmatinski poslanci sedaj pri proračunu ostali zvesti opoziciji in vzlic velikim ugodnostim, ki jih daje proračun Dalmaciji, zahtevali zase le to, naj jim »Narodna zveza« dovoli, da se ne udeležijo glasovanja. To so mogli toliko laglje zahtevati, ker je bilo natančno znano, da opozicija pri proračunu ne more doseči pozitivnega uspeha, ker so bili socialni demokratje vedno pripravljeni, poslati toliko svojih mož in dvorane, da bo imela vlada večino.

»Narodna zveza« je napravila iz glasovanja proti proračunu klubovo vprašanje. Rečeni štirje dalmatinski poslanci so vztrajali na svojem stališču, da naj se jim dovoli, vzdržati se glasovanja. Zupan Hribar je predlagal, naj se Dalmatincem to dovoli, toda slovenski klerikaleci so bili vsi proti temu. To je bil povod, da so omenjeni štirje dalmatinski poslanci izstopili iz »Narodne zveze«. Vsi štirje izjavljajo, da se od Šusteršiča in od Kreka ne dajo terorizirati.

Razkol v »Narodni zvezi« je povzročil dr. Šusteršič, pač brez pravega poudarka. Na izid glasovanja bi čisto nič ne vplivalo, tudi če bi bili omenjeni štirje dalmatinski poslanci glasovali proti proračunu. Zaman iščemo stvarnega razloga za Šusteršičevo zahtevanje, da morajo tudi dalmatinski poslanci glasovati proti proračunu, v katerem je cela vrsta za Dalmacijo velevažnih točk. Šusteršiču je najbrž bilo samo za demonstracijo zoper vlado; hotel ji je pokazati, da ima tako moč, da pripravi lahko celo dalmatinske poslance, da pozabijo na korist svoje dežele in gredo slepo za njim. Za tako demonstracijo na korist Šusteršičeve osebe pa dalmatinski poslanci niso bili dobili in zato so izstopili. Njih namen je, pripraviti do ločitve od Šusteršič-Krekove stranke tudi druge jugoslovanske poslance in se ne prikrivajo, da bi se s temi radi zopet združili, da pa nikakor nečijo služiti Šusteršičevim osebnim ambicijam.

Šusteršič - Krekov terorizem, ki je pregnal iz »Narodne zveze« dalmatinske poslance, postaja neznosen tudi drugim poslanecem, ki so še v tej zvezi, zlasti ker si dovoljujeta Šusteršič in Krek postopati tako, kakor bi bila prevzela poveljstvo nad južnimi Slovani in ker sta dala opoziciji južnih Slovanov popolnoma drugo smer in drug značaj, nego to zahtevajo koristi južnih Slovanov.

Pri razpravi o proračunu je pač vsakdo pričakoval, da pride do velikega boja zoper najhujša nasprotnika Slovanov in sedanjega ministrstva, zoper Hochenburgerja in Stürgkha, eventualno tudi zoper ministra Härdtla, ki drži Schwarzar na Kranjskem. Tu je bila prilika in dolžnost naskočiti ministrstvu in pokazati, da izvira opozicija južnih Slovanov v prvi vrsti iz nacionalnih nagibov in da je naperjena pred vsem zoper germanizatorne tendence sedanje vlade. V Stürgkhu in Hochenburgerju je najmarkantnejše izražen značaj sedanjega sistema in kdor hoče precizirati opozicijsko stališče južnih Slovanov v njega pravem smislu, mora najprej prijeti Hochenburgerja in Stürgkha.

Toda ko je bil na razpravi proračun teh dveh ministrov se ni zganil noben klerikalec. Mirno so pustili pasirati ta dva proračuna, kakor da ni prav nobenih pritožb zoper Hochenburgerja in Stürgkha.

Ko pa je konec minolega tedna prišel na razpravo proračun finančnega ministrstva, so se klerikaleci nenkrat zopet dvignili in dr. Krek je po angleškem običaju predlagal nezaupnico finančnemu ministru Bilinskemu v tej obliki, da se iz njegovega proračuna črta postavka 5000 K, ki jih dobiva Bilinskega žurnalistični pomočniki.

Krekov predlog je osupnil vse neklerikalne jugoslovanske poslance; osupnil in ozlovoljil jih je, kajti Krek ni nikogar nič vprašal, če je zadovoljen, da sproži ta predlog, kar na svojo roko ga je vrgel v zbornico, ne da bi drugi poslanci kaj vedeli o njem. V tem postopanju tiči taka prepotnost in tako bagateliziranje drugih jugoslovanskih poslancev, da so bili ti po vsi pravici užaljeni. Čemu so pa klubi, če ne zato, da se poslanci o posamičnih korakih in nasvetih porazumejo in se skupno določijo, kaj se stori in kako se kaj stori!

Pa tudi iz političnih momentov je Krekov predlog odločno obsoditi, kajti z njim je postavljena opozicija jugoslovanskih poslancev v popolnoma napačno luč. Opozicija Jugoslovancov je naperjena zoper sedanji sistem, zoper njega germanizatorne tendence in zoper nositelje teh tendenc in kdor hoče zadeti sistem in njega tendence, ne sme voditi bojzoper eno samo osebo, ki je vrh tega še najmanj kriva tega sistema in njegovih tendenc. Klerikaleci niso predlagali nezaupnice ne Hochenburgerju, ne Stürgkhu, še ust niso odprli proti temu nemškemu ministromu, najvernejšima nasprotnikom Jugoslovancov, pač pa so se zagnali zoper poljskega ministra in sicer na način, ki nam je absolutno nesimpatičen. Če se hočejo klerikaleci doma tako vojskovati, naj že bo, ali v državnem zboru, takorekoč pred očmi vse Evrope, nas tak način bojevanja samo kompromitira.

Klerikaleci so nastopili proti Bilinskemu na način, ki se sploh ne da kvalificirati. Šusteršič, ki je že prej grozil Bilinskemu s pestjo in ga osebno insultiral, je zdaj zopet vprizoril s svojimi tovariši tak surov škandal, najti, razstavljeni relief v mavcu »Hannibal ante portas« (128) (— g. Vrbanija! Hannibal se v latinskem piše z dvema »n«!) pa se mi ne vidi dosti zrelo delo. Reliefi so najtežavnejša kiparska dela — ni dvoma — ampak preplašeni rimski očaki bi smeli biti, dasi so iz mavca, malo manj leseni. Komponirano ni ravno slabo in prihodnji nas Vrbanija nedvomno razveselili s stvarjo, ki bo dostojnejše izpričevalo njegovega znanja.

Ljubljana ni mesto za umetnike, kakršen je Iv. Zajec, stvaritelj našega Prešernovega spomenika. Kajti v Ljubljani ni vzrokov, ni vzorcev in ni modelov. Zajec pa potrebuje takšnih opor: če jih ima, ustvari kaj prav lepega, kajti spreten izvrševatelj je in zelo vesten. Dočim je iz Pariza in Amerike v glavi seboj prinisel vse polno najmodernejših dojmov, pojmov in načrtov, mu v Ljubljani roke modelujejo šablonski in konvencionalni, prekonvencionalni. In dostikrat ne morejo prikriti, da v Ljubljani ni dobili živih modelov in da je na pamet, iz spomina kipariti resnična težava. Zajec bi moral v drugačno okolico: oplodila bi se mu invencija, ki je zdaj neobogata, in ob dobrih modelih bi izklesaval stvari, ki bi ugodnejše pričale o njegovih nedvomnih in neoporečnih zmognostih. »Pari-

da nas je res sram. Klerikaleci so ministra obsuli s psovskami in ko je Bilinski v debati rekel, da je čudno nasprotje med Krekovo čestitljivo duhovsko obleko in njegovo nebrzdano strastjo, se je Šusteršič povzpnel do več kot abotne dolžitve, da je Bilinski žalil duhovski stan!! Ali Šusteršič res misli, ker pri kranjskih kmetih s takimi sredstvi izhaja, da bo tudi na Dunaju z njimi kaj opravil?

Ta opozicija, ki jo delajo klerikaleci, je čisto osebna opozicija in z začudenjem se mora vprašati človek, kaj pomeni to sovraštvo proti slovenskemu ministru, ko puste klerikaleci Hochenburgerja in Stürgkha popolnoma v miru, kakor bi bila najboljša prijatelja južnih Slovanov. Klerikalci je bilo tako malo mar za Hochenburgerja, da so morali slovenski narodni poslanci prositi Čeha, naj spravi v debato tudi slovenske pritožbe, zoper Bilinskega pa so šli ti isti klerikaleci kar z najhujšim kalibrom v vojno.

Samovoljno in prepotentno postopanje klerikalcev, ki izvira iz čisto osebnih nagibov in ima čisto osebne namene in ki dalje še daje jugoslovanski opoziciji vse drugačen značaj, kakor ga ima v resnici, vse to je dalo povod, da so se poslanci Ploj, Hribar in Spinčič pri glasovanju o Krekovem predlogu absentirali, sedem poslancev hrvaško slovenskega kluba pa ni bilo navzočih.

»Slovenec« je zaradi tega obseniranja napadel Ploja in Hribarja na njemu lastni način, češ, da sta zbežala pred vlado in porogljivo je vprašal, koliko jima je Bilinski dal za to in s čim ju je plačal.

Stranki, ki dobiva toliko denarja iz državnih blagajn za najrazličnejše svoje strankarske namene, ni niso vedno posebno čedni, tako da se je je prijelo nazivanje »subvencionirana opozicija«, stranki, ki jo vlada zlasti na Kranjskem tako pristransko podpira in protežira, da to že žali pravni čut vseh spodobnih ljudi, taki stranki pač slabo pristojajo tako roganje. Vlada je zoper napredno stranko vzpirizorila pravo persekucijo, da si hujše ni misliti; vlada nas neusmiljeno preganja in zatira, nobenih dobrot nismo deležni od nje, ničesar nimamo od nje, da, še tega nam ne daje, še to nam odreka, kar je naša zakonita pravica. Tako stranko vpraševati, kaj je dobila, ker ni hotela parirati na komando zgolj osebne interese zasledujoče Šusteršičeve družbe, je pač več kot smešno in ni vredno resnega odgovora.

LISTEK.

Razstava slov. umetnikov.

(Dalje.)

Doslej najboljšje Bernekerjevo delo je brez dvoma njegova že omenjena mramorna skupina »Zrtve«; S silnim naporom vleče mladenič mrtvo mladenko v breg. Do skrajnosti napeto, drgetajoče je njegovo mišičevje, njeno pa je medlo mehko, omrtvelo. In s koliko fineso je vse to izraženo in kako lepo mehka, lahkotna je linija obrisa. Pa pred Bernekerjevimi kipi človek ne postoji samo zaradi njihove zunanje lepote, ampak se zamudi pred njimi tudi, ker mu iz duše ubirajo cele dolge, dolge in večno tako žalostne zgodbe iz tistega kaosa naključij, ki se imenuje človeško življenje.

Bernekerjevi kipi nikdar niso zgolj anatomske pravilno, z veliko bravuro izklesana trupla, ampak so učlovečene mojstrove ideje, v podobi odteti njegovi nazori o dobrotah življenja. In kdor ve, kako je Berneker živel kot slov. umetnik, se ne bo čudil, da so bili doslej domalega vsi njegovi kipi personificirana beda. Čitaj in občutuj: Zrtve, drama, naplavljenici-utopljenici, da ne govorimo o skupinah, razstavljenih

na prejšnjih razstavah. Če pride Berneker kdaj v Olimp, ne dvomi, da ga Prešeren s ponosom povede seboj pred oltar, na katerem svojim penatom darujejo narodov prvenec.

M. Peruzzi (Dunaj), stvaritelj cesarjevega spomenika pred juščno palačo v Ljubljani, je na to razstavo vpsal edinole portret slovenskega slikarja Gvidona Birole (171), v mavcu izdelano, bronsirano poltelesno busto. Dobro zadeti portret utegne biti najboljše dosedanje delo Peruzzijevo. Značilna poza lahkotna, sigurna izvedba. O Peruzziu smo na tem mestu že v drugi priliki obširno govorili. Ni dvoma, da nam izpolni najlepše nade. Samo pokaže se nam premalo.

Alojzij Repič, profesor v Ljubljani, je slovenski javnosti dobro znan, priznan mojster-kipar.

Trojica v mavcu izvedenih portretov: kardinal Missia (81), gospod A. R. (89) in slikar Jurij Subić (106), je izvršena po načinu starejše kiparske tehnike: gladko, nekako polizano, kakor je polizana človeška koža in mutatis mutandis tudi človeška obleka. Da so portretirane osebe živo zadete, je pri mojstru Repiču po sebi umevna stvar. Zanimivejši z ozirom na način izvršitve je kipec »Trgač« (30): možak, oprtiv noseč z grozdom napolnjeno brenoto, izdelan, kakor da bi bil ome-

tan, vsled česar je iz bližine videti ves robat in hravav. Pa je ravno zaradi tega tem plastičnejši in tem več je življenja v njem: od tistih robov se namreč odbijajo vsenavskriž senčni prameni, in to učinkuje, da se vsa figura oživi, česar pri gladko izdelanih kipih nikdar ni najti. Pravi biser Repičeve kiparske umetnosti je iz lesa rezana skupina »Kmečki par« (129): Starec in starica v narodni noši na potu iz cerkve. Težak in utrujen je njegov korak, skrbni poln njegov obraz, ki ga krije širok širok klobuk. Njegova že osivela zvesta družica pa se naslanja nanj in bogu vdan je njen pogled in obenem zatopljen v dno, ki so bili. S kolikim mojstrstvom je mojster Repič vedel vse to izraziti! Izrezal je te podobi iz lesa, rezal lesnim nitkam sledeč, na široko, tako, da na vsej skupini ni niti ene okrogline, nič poliranega, da so marveč same ploskve, sarni robovi in koti, in vedel je s tem načinom doseči toliko istinitega življenja v obeh upodobljenih osebah, da ostane vtis neizbrisljiv.

Vrbanija, mlad kipar na Dunaju — v »Rudolfinu« je razstavljen njegov iz lesa rezani »Ranjeni vojak«, prav lep dokument njegovega znanja — je na tej razstavi slabo reprezentovan. Njegovega »St. Hubertusa« na razstavi ni

sova sodba« (125), relief iz voska na steklu, je varianta prastaroslavnega motiva. »Slovenka« (113), kipec iz voska, je pendant k Zajčevi Rusinji. Voščena pupa »Nagrobnir relief« (170) iz mavca, je lesen in nelep. Vso hvalo pa zasluži po naravi izdelani sadrov portret (165). Saj sem dejal: če ima Zajec model, pa ustvari kaj resnično — umetniški lepega. Istotako se prav čedno reprezentuje veliki model za relief, ki pride na prazno steno nad uходом ljubljanskega dekliškega liceja. Nič genialnega v kompoziciji, zaboga, nobena novotarija — ampak čedno delo, solidno delo. Tiste punčke, ki nosijo festone sadja, je prav prijazno videti. Ne bo napačna dekoracija.

Obravši slov. kiparje s toliko močjo, da bi kdo utegnil pozabiti, kar sem bil s takšno vmeno zabičeval takoj uvodoma, da namreč temu mojemu mnenju o posameznikih in posameznostih ni pripisovati nobene večje važnosti, nego mnenje kakega drugega lajka, ki govori na podlagi istih premis, naj povem še svoje mnenje glede slikarjev, ki so zastopani na tej razstavi. Omejeni prostor me sili, da se izražam bolj na kratko. Obiral in rešetal pa jih bom prav tako v abecednem redu. Saj je vsaka lokacija odlojna!

Napredna stranka stoji zoper vlado v odločilo in neizprosni opoziciji, a to opozicijo vodi proti sistemu in specijelno proti njega germanizacijskim tendencam in konsekvntno temu v prvi vrsti proti nositeljema teh tendenc, proti ministroma Stürgkhu in Hohenburgerju. Ta opozicija je vohče nacionalna in politična, torej obrnjena zoper celokupnost ministrstva, specijelno pa še proti Stürgkhu in Hohenburgerju. Absolutno pa obsojamo, da skušajo klerikalec tej opoziciji dati značaj, ki ga nima in da so boj zoper celokupno mi nistrstvo in zoper Stürgkha in Hohenburgerja docela opustili ter ga prevrgli v boj zoper slovan. ministra Bilinskega, ki nam je vendar pri vseh svojih slabostih bližji kot Stürgkh ali Hohenburger in da vodijo ta boj kot osební boj in na tako surov način, da ne more nikomur ugajati. Ker vrh tega Kerk in Šustersi postopata samovoljno in oblastno ter je Kerk svoj naskok na Bilinskega vprizoril brez vednosti drugih jugoslovanskih poslancev, hoteč jih na ta način terorizirati, moramo že reči, da se popolnoma strinjamo s postopanjem poslancev Ploja, Hribarja in Spiničiča in štejemo si v dolžnost, položiti jim v interesu Slovencev in Hrvatov prav toplo na srce, naj store kar je v njih močeh, da klerikalec ne bodo pačili značaja jugoslovanske opozicije, kakor so to doslej delali iz osebnih nagibov.

Ce jim bo to mogoče, je seveda drugo vprašanje, kajti klerikalec so že zopet začeli akcijo, s katero ni mogoče soglašati in začeli so jo zopet na svojo roko, ne da bi se kaj znebili za druge jugoslovanske poslance. Klerikalec postopajo prav tako, kakor bi »Narodne zveze« sploh več ne bilo. Izrečno so vse slovanske stranke sklenile, da ne bodo deale obstrukcije, nego se z opozicijo vovevale zoper vlado. Sedaj pa hočejo klerikalec ta sklep na svojo pest prevreči in z obstrukcijo onemogočiti sprejetje pooblastilnega zakona, ki naj da vladi moč, skleniti trgovinske pogodbe s Srbijo, Črno goro, Bolgarsko in Rumunsko. Pri teh trgovinskih pogodbah se gre za kruih in zaslužek milijonov delavcev vsled česar se tudi socialni demokrati z vsa vnemo poganjajo za ta zakon, gre se za slovansko splošno korist, kajti Slovenci ne pridemo toliko žita kot ga rabimo in ne vredimo toliko živine, kot je potrebno, vsled česar trpimo zdaj silneje kot drugi na posledica izredne draginje vseh živil in končno se gre za to, pomagati tudi trem slovanskim državam, da se jim olajša izvoz njih pridelkov. Takemu zakonu nasprotovati je jugoslovanskemu poslancu, če ima kaj vesti, naravnost nemogoče. Klerikalec pa ga hočejo obstruirati. Če to res poskusijo, se bodo zopet križala pota klerikalcev in drugih jugoslovanskih poslancev.

Jugoslovanski poslanci, kar jih ne hodi slepo za Šustersi in Krekom, so v opoziciji zoper vlado in njen sistem in ostali bodo v tej opoziciji vsaj dokler bodeta Stürgkh in Hohenburger določala smer tej vladi. Toda njih opozicija bo pri vseh brezobzirnosti nacionalna, stvarna in smotrna, ne osebna in ne strankarskegaistična, kajti jugoslovanski poslanci nimajo prav nobenega interesa na tem, tlačniti osebnim aspiracijam in osební politiki slovanskih klerikalcev.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 27. junija. Gosposka zbornica je v svoji večerajšnji seji rešila državni proračun. Preden je vzela v pretres državni budget, je stavil

baron Baerenreither predlog glede ureditve primerne organizacije najvišje uprave v Bosni in Hercegovini in glede odkupa bosanskih kmetov. V svojem govoru je ostro kritiziral koncesioniranje bosanske agrarne banke ter naglašal, da se mora stvar, tičeča se madžarske agrarne banke, urediti še pred zasedanjem delegacij, ker sicer ne bo avstrijska delegacija odobrila proračuna skupnega finančnega ministrstva in naj bo minister baron Burian ali kdo drugi. Edino in najboljšo sredstvo za srečno rešitev bosanskega vprašanja bi bila moderno urejena uprava Bosne in Hercegovine pod cesarskim namestnikom, opremljenim z najboljše možnimi pooblastili po vzoru Anglije v Egiptu. Baerenreitherjev predlog je bil odkazan posebnemu odseku. V proračunski razpravi so govorili baron Skene, dr. Grabmayer, dr. Randa, knez Schwarzenberg, finančni minister Bilinski, ministrski predsednik Bienenrth in baron Plener. Dr. Randa je naglašal, da je v principu proti instituciji ministrov-rojakov. Prepričan je, da bo ta institucija sama od sebe izginila, ako se bodo resortna ministrstva porazdelila po razmerju prebivalstva v Avstriji. Ne pride mu na misel, da bi zavzemal opozicionalno stališče proti ministrskemu predsedniku, konstatirati pa mora, da se je stališče češkega naroda napram vladi spremenilo vsled sprejema nekaterih nemških politikov v kabinet in da se sedaj češki narod nahaja v ostri opoziciji proti sedanjemu ministrtvu. Finančni minister Bilinski je zagovarjal vladni finančni program, ministrski predsednik baron Bienenrth pa je naglašal potrebo narodnega sporazuma, zlasti med Čehi in Nemci. Zbornica je sprejela proračun v drugem in tretjem čitanju.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 27. junija. Češki agrarci in slovenski klerikalec so vložili, kakor je znano, v zadnji seji poslanske zbornice celo vrsto predlogov, kar pomenja toliko, kakor da hočejo pričeti s tiho obstrukcijo.

Proti obstrukciji so vse druge stranke, združene v »Slovanski enoti«, v prvi vrsti pa češki klerikalec in Mladocihi. Grof Jaroslav Thun je izjavil, da bo odložil svoj mandat, ako bi se njegova stranka (češko klerikalna) izrekla za obstrukcijo. Kakor vse kaže, se bo »Slovanska enota« v svoji seji prihodnjo sredo izjavila proti obstrukciji, kateremu sklepu se bodo kolikor je moči presodili, pokorili tako češki agrarci, kakor tudi slovenski klerikalec. V sredo bo zbornica vzela v pretres nujni predlog poslanca Mastalke glede čeških manjšinskih šol. Med razpravo tega nujnega predloga pa bodo parlamentarna pogajanja že v toliko dozorela, da bo zbornica takoj lahko pričela razpravljati o trgovinsko-političnem trgovinskem zakonu.

Komunike hrvatsko-srbske koalicije.

Zagreb, 27. junija. Hrvatsko-srbska koalicija je v svoji plenarni esji sklenila: 1. izvesti vsestransko akcijo, da se čim najpreje zopet uvede ustava, skliče hrvatski sabor ter se uvede splošna, enaka in tajna volilna pravica; v dosego tega svojega namena se bo posluževala vseh zakonitih sredstev; 2. storiti vse potrebne korake v zaščito poslanske imunitete dr. Novosela. Končno konstatuje z zahvalnostjo hrvatsko-srbska koalicija živo interesiranje civi-

lizovanega sveta za žalostne in vsakemu manitar. čustvu protivne odnose na Hrvatskem in bo storila vse, da bo to interesiranje še intenzivnejše in upoznavanje brezpravnih razmer na Hrvatskem še popolnejše.

Iz Srbije.

Belgrad, 27. junija. Ministrski svet je pod predsedstvom kralja Petra definitivno sklenil, da Srbija najame novo posojilo v znesku 140 milijonov dinarjev. To posojilo se ima v prvi vrsti porabiti za zgradbo novih železniških prog in za nabavo novega vojnega materiala. Minister zunanjih del dr. Milovanović je predlagal, naj bi se posojilo iz političnih in trgovinskih ozirov najelo pri francoskih in nemških bankah.

Iz Turčije

Carigrad, 27. junija. Sultan Mohamed V. je podpisal irade, s katerimi imenuje mladoturškega poslanca Džavid beja za finančnega ministra.

Solun, 27. junija. Minister notranjih poslov je brzozjavno ukazal politični oblasti, naj pripravi vse potrebno, da se takoj proglasi nad vilajetom obsedno stanje.

Dopisi.

Iz Vipave. (Izlet vipavske šolske mladine na Gorenjsko.) V torek, dne 22. t. m. je bilo pred šolo v Vipavi že na vse zgodaj opaziti veselo vrvenje. Šolska mladina z učiteljstvom in g. katehetom na čelu zbirala se je za izlet na Gorenjsko. Manjkalo ni na trgu pred šolo tudi množice gledalcev, večinoma staršev, ki so z vidnim zadovoljstvom se poslavljali od mladitih, nad vse veselih izletnikov, ko so se ti posedali na pripravljene vozove, s katerimi so se prepevaje odpeljali, skozi braniško dolino do postaje Stanjel. — Izleta so se udeležile tudi nekatere vipavske dame in med potjo do postaje pridružilo se je še 8 loških otrok z g. učiteljem. — Veliko otrok se ni videlo železnice, za to ni čuda, da so ti z začudenjem, nekateri kar z odprtimi usti sprejeli na postajo prišedši vlak, ki je odpeljal izletnike proti krasni Gorenjski do Dobrave. — Med vožnjo po železnici občudovali so otroci mnogoštevilne predore, krasno goriško okolico, soško dolino, prelepe gorenjske pokrajine itd. — Dospevši na Dobravo podali so se izletniki peš skozi Vintgar do znane restavracije g. Žumra, kjer jih je čakalo kosilo. — Vintgar je otroke kar očaral. Pri Slapu so obstali in od njih ni bilo slišati drugega nego le glasove začudenja in občudovanja. — Po točni postrežbi gosp. Žumra in žurnem počitku nadaljevali so izletniki pot do Gorij, kjer jih je pričakovalo tamošnje učiteljstvo, katero je rade volje poskrbelo prenočišča in se sploh pokazalo jako kolegijalno nasproti vipavskim tovarišem, postrežljivo pa nasproti malim turistom. Istotako tudi tamošnji g. kaplan. — Drugo jutro ob 7. uri odkorakali so otroci proti Bledu, kjer so se na čolnih prepeljali na otok. Ob 8. uri opravil je tu službo božjo častiti g. dr. Sever iz Vipave. Na to so si otroci še ogledali Bled ter se po obedu zopet z vlakom odpeljali, vsi veseli in zadovoljni tako krasno uspelega izleta, proti domu. — Omogočila je pa izlet radodarna vipavska gospoda, deloma starši sami, za kar jim bo mladina gotovo vsikdar hvaležna.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

vojni proti Rusiji l. 1812. je najprej zapovedoval tretjemu voju in po odhodu cesarja Napoleona ter kralja Murata prevzel vrhovno poveljstvo ter zmagal pri Lützeniu. Kasneje je prevzel poveljstvo armade v Italiji in v Iliriji. Ko je videl, da se v Ljubljani ne more več držati, se je umaknil v Italijo. Po Napoleonovem padcu je sklenil z Avstrijo konvencijo in se udeležil dunajskega kongresa. Sklenjenega miru se je držal, tudi ko je Napoleon zapustil Elbo in se zopet polastil cesarske krone. Njegov tast, bavarski kralj Makso I. ga je imenoval za kneza Eichstattskega in vojvodo Leuchtenburškega. Njegov starejši sin se je preselil na Portugalsko in se poročil s portugalsko kraljico, a je umrl že nekaj tednov po poroki. Mlajši sin Evgenov se je poročil s hčerjo ruskega carja Nikolaja in imel več otrok. Vojvoda Leuchtenburgi so danes velik plemski rod na Ruskem.

Podkralj Evgen je pri svojem odhodu zapustil v Ljubljani le jako majhno posadko. Ta je imela samo eno nalogo: zadrževati Avstrijce. Francozi so se umaknili na Grad. Zapovedoval jim je polkovnik Leger. Avstrijci so brez odpora zavzeli Ljubljano. Bilo jih je 6000, na Gradu pa je bilo 293 Francozov.

Dne 29. septembra so Avstrijci pozvali Francoze, naj se udajo. Mor-

„Slaveva“ 25 letnica.

Četrto stoletja, dandanes, ko tako hitro živimo, skoro življenska doba enega človeškega rodu, a zopet tako kratka, saj gledamo nje začetek, kakor bi bil večeraj! Dolga doba trpin, ki je stopil v življenje, da v potu svojega obraza in z žuljavimi rokami sebi in svojemu služu bornega vsakdanjega kruha, a tako kratka, ako steje v njej one dni, ko mu je posijal vanjo žarek radosti in veselja, nemočenega, nekajenega! Petindvajset let v življenju naroda, slovenskega naroda — petindvajset let borbe, toliko let bridkosti, toliko let težkega, trudapolnega dela. Slava onemu, ki je vztrajal toliko časa v tej borbi, čast onemu, ki ne omagal pri tem težkem, trudapolnem delu!

Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« ima za seboj tako dobo, četrto stoletja borbe, petindvajset let dela, in z vsa vpravičenostjo je društvo stopilo sedaj pred slovenski svet kot jubilar, da proslavi svojega četrto stoletja dela lepe uspehe. In res, lepi so ti uspehi, društvo je lahko ponosno nanje in slovenski narod z njim. Zato pa se je tudi njegova petindvajsetletnica sama posebi morala razviti v slavo čelga slovenskega naroda, saj je to slavlje slovenske pesmi, one pesmi, katere slave ni pel »Slavec« samo sebi in svojemu rodu, temveč jo zanesel daleč preko meja svoje slovenske domovine tja v širni bratski slovanski svet. Po njem so spoznali naši slovanski bratje na severu in jugu ves prelestni čar naše slovenske pesmi, zato pa so tudi prihileli od vseh strani, da proslavijo jubilej, da proslavijo z njim našo slovensko pesem.

Prihod gostov.

Ko se je začelo, da namerava »Slavec« slovesno praznovati svojo petindvajsetletnico, začeli so se pri-glašati gostje od vseh strani, od severa in juga, število društev, ki so hotela s svojo navzočnostjo proslaviti slavljenca, je doseglo skoraj stotino. Bilo je treba obširnih priprav. Sedavil se je slavnostni odbor, narodno žensstvo ljubljansko je radevolje posvetilo svoje moči proslavi slovenske pesmi, svoje sodelovanje so zagotovile zveze čeških, hrvatskih in slovenskih pevskih društev, in ravnotako tudi mestna občina ljubljanska. Slavnost se je določila na dneve 27., 28. in 29. junija.

Gostje so začeli prihajati že v soboto, dne 26. Kakor je v zadnjih časih že pri nas v Ljubljani sploh navada, kadar Slovenci prirejamo kaj, je tudi sedaj oni posebni stalni »slavnostni odbor« poskrbel tudi sedaj zato, da je pred vsemi prišlo v Ljubljano veliko število neljubih gostov. Vsak sobotni vlak je pripeljal s seboj celo množico — orožnikov in kolodvor je bil vselej ob prihodu gostov polen detektivov. Se pač res boje, da bi se nam Slovincem ne zgodilo kaj zalega!

S sobotnim večernim brzovlakom so dospeli prvi gostje iz Hrvatske in Stajerske, odposlanstvo »Saveza hrvatskih pjevačkih društava«, varaždinska »Vila«, »Posavac« iz Ivaničgrada in nekaj Celjanov, katere je sprejelo odposlanstvo »Slaveca«. Z gorenjskim vlakom je bil naznanjen prihod koroških Slovencev in pa Čehov. K sprejemu je prišel »Slavec« korporativno z zastavo in velikanska množica občinstva. Ko je zavozil vlak pred peron, je »Slovenska Filharmonija« zaigrala in občinstvo je z viharimi živio-klici pozdravilo češke in koroške pevce. »Slavec« je zapel v pozdrav svoje geslo. Prvi je nato pozdravil prišle-

ce župan Hribar, želeč jim stopajočim čez prag bele Ljubljane, da kar najlepše proslavi slavnostne dneve. Slovanska pesem naj se zlije v eno veliko, mogočno harmonijo. Zato najprisernejše dobrodošli. Zahvalil se je za pozdrav v imenu Čehov predsednik zveze čeških pevskih društev dr. Karel Motejl, poudarjajoč, da prihajajo Čehi k proslavi »Slavec« petindvajsetletnice, da utrdijo stike med češkim in slovenskim narodom, da se utrdi bratstvo in kulturna zveza med obema narodoma. V imenu »Slaveca« in slavnostnega odbora je pozdravil goste predsednik Dražil, v imenu zveze slovenskih pevskih društev pa zvezni predsednik dr. Vladimir Ravnihar. Ko je nato občinstvo zapelo himno »Hej Slovani« je vsa množica v izopantnem spredu odkorakala po Dunajski cesti v »Nar. dom«.

Večerni sestanek.

Dočim je bil dan precej lep, se je proti večeru zoblčilo in bati se je bilo dežja. Vzlic temu se je zbralo že prav lepo število gostov na vrtu »Narodnega doma«. Ni se pa še začel spored, že je začelo kapljati. Občinstvo se je umaknilo v areno, ki pa je bila preozka za tako veliko število občinstva. Godba je zasedla oder, a svirati ni mogla, ker ni bilo dovolj poskrbljeno za razsvetljavo. Medtem je zunaj lilo kakor iz škafa. Ko je nekoliko prenehalo, se je cela družba preselila v Sokolovo dvorano, kjer se je ob sviranju »Slovenske Filharmonije« razvila prav animirana zabava. Pevske točke je izvajalo društvo »Slavec« pod vodstvom svojega pevovodje Beniška. Posebno je ugajala občinstvu stara Ipavčeva »Slovenec sem«, pa tudi vse druge točke. Ravnotako je tudi godba za svoja izvajanja žela burno pohvalo.

Dasiravno je bilo občinstvo, zlasti Čehi, po dolgi vožnji gotovo utrujeno, je vendar potrajala zabava nad polnoč. V tem je tudi prenehal nekoliko dež in gostje so se razšli na svoja bivališča.

Pripomnimo naj tu, da je »Slavec« kar najbolje poskrbel za stanovanje vsem prijavljenim gostom ali po hotelih ali pa v privatnih stanovanjih. V tem oziru gotovo ni bilo čuti od nikoder prav nobene pritožbe.

Prihod Hrvatov in tržaških Slovencev.

Ponoči so dospeli še primorski Hrvatje, v nedeljo dopoldne pa Notranji in nekaj primorskih Slovencev. Ob pol 10. so se pripeljali z osebnim vlakom nato Hrvatje. Ker se je vreme obrnilo na boljše, se je zbrala na kolodvoru in pred kolodvorom precejšna množica. Hrvatske goste je pričakal na peronu »Slavec« korporativno. Godba je zaigrala »Naprej« in burno pozdravljali so izstopili hrvatski pevci. Pozdravil jih je predsednik Dražil, poudarjajoč svojo srčno radost, da se bratski pevci hrvatski udeležijo v tako lepem številu slavnosti in tako zopet posvedočijo bratstvo med obema narodoma hrvatskim in slovenskim. Obenem je pozdravil s istim vlakom došle Stajerce in malo prej prispele Notranjce. V imenu zveze slovenskih pevskih društev je došlim pevcevm izročil svoje pozdrave zvezin predsednik dr. Ravnihar izražajoč svojo željo, da se bratska vez med obema narodoma, ki sta stala sto in stoletja skupaj na braniku za domovino še bolj utrdijo, posebno pa sedaj na kulturnem polju. V imenu hrvatskih pevcev se je zahvalil za

(Dalje v prilogi).

Pred sto leti.

XIX.

Ker je med tem general Hiller poskusil čez Tirolsko udreti v Italijo, se je podkralj Evgen bal, da mu pridejo za hrbet in se je začel umikati iz Ilirije. Zapustil je Ljubljano 28. septembra in z njim večji del francoske armade.

Ker smo podali kratke podatke o različenih imenitnih možeh, ki jih je francoska okupacija privedla v Ljubljano, je pač umestno, da tako storimo tudi glede podkralja Evgena, ki je takorekoč zaključil francosko dobo v Iliriji.

Dne 23. julija 1794. obglavljeni francoski general Beauharnais je zapustil udovo Josipino in sina Evgena. Dasi je bila Josipina malo izobražena, si je vendar s svojo lepoto in ljubeznivostjo znala pridobiti odlično mesto v francoski družbi. Ko je bil njen mož obglavljen, je bila tudi ona v ječi, a rešil jo je član direktorija, Barras, ki jo je imel nekaj časa za metreso in jo je potem ohesil takrat še malo znanemu generalu Bonapartu. Napoleon se je l. 1796. poročil z Josipino, in tri dni pozneje je odpotoval v Italijo. Maršal Junot je moral peljati Josipino za njim. O zvestobi Josipina pač ni imela pojma. Že v Milanu, par tednov po po-

roki, je imela ljubimec in imela jih je tudi pozneje brez števila, dasi je sicer ljubila Napoleona. Ko se je Napoleon pripravljaj, da postane cesar, je Josipina z vsemi močmi delala zoper to, in sicer v družbi s Fouchéjem. Kajti slutila je, da bo to vzelo žalosten konec, kakor je to slutiti tudi Fouché. Toda Napoleon se ni dal pregovoriti. Proglasil se je za cesarja in 2. decembra 1804. ji je dal položiti cesarsko krono na glavo. Naravno je, da je želel Napoleon dobiti sina, da tako utrdi svojo dinastijo, toda njegov zakon je ostal brezploden. Tedaj pa se je Napoleon ločil od svoje žene, ki jo je sicer imel zelo rad in 16. decembra 1809. je bila ločitev zakonito uveljavljena. Josipina se je umaknila v Evreux, kjer jo je Napoleon večkrat obiskal, kakor je sploh ostal z njo vedno v primerni zvezi. Ko je Napoleon padel, je od žalosti zblaznela. Umrla je l. 1814. Njen sin iz prvega zakona Evgen Beauharnais je bil rojen leta 1781. Po poroki svoje matere z Bonapartom je šel s svojim očedom v Egipt. Avanziral je seveda hitro, a svojo vojaško karijero si je tudi zaslužil. L. 1805. je postal podkralj v Italiji. Napoleon ga je adoptiral in ga proglasil za svojega naslednika na italijanskem kraljevskem prestolu. V vojni l. 1809. je Evgen premagal nadvojvodo Ivana pri Raabu. V

da so se spominjali kako klavрно in strahopetno brez boja se je bil l. 1809. udal general Moitelle, avstrijski zapovednik ljubljanskega Grada. Toda polkovnik Leger se ni udal. Sedem dni se je pešice Francozov hrabro branila proti tisočim Avstrijcem. Ti so opetovano od vseh strani naskočili Grad, a brez uspeha. Šele ko je bilo na Gradu samo še 150 za boj sposobnih infanteristov in le 15 kanonirjev, se je polkovnik Leger odločil za kapitulacijo dne 5. oktobra 1813. Ob 1. uri popoldne se je izvršila kapitulacija z vsemi vojaškimi častmi. Polkovnik Leger in ujeti vojniki so bili odpeljani v Karlovec. Dne 13. oktobra je prišel v Ljubljano avstrijski general Lattermann, ki je zavzel mesto generalnega guvernerja. Nemčurska Ljubljana je bila veselja izven sebe in je proslavljala zmago Avstrijcev na vse načine. Francoski okupaciji je bil s tem storjen konec.

Lattermann je seveda najprej proglasil, da je Ilirija »erobertes Land« in zdaj je Avstrija začela naglagati kontribucije in drla prebivalstvo z rekviriranjem živil in oprave, da je bila grozna.

Seveda je Avstrija hitela, da je poteptala in uničila vse, kar so, Francozi dobrega ustvarili. Začelo se je s preganjanjem slovenskih rodoljubov in je bil najhuje udarjen

Valentin Vodnik. Potem so Avstrijci hitro prepovedali francoski kole-dar in upeljali vse nepotrebne praz-nike, da so ljudje vsaj lenobo pasli, ko že nič šteti niso imeli. Seveda so tudi koj odpravili civilni zakon in proglasili za neveljavne vse zakone, ki niso bili cerkveni. Avstrijci so seveda vpeljali tudi stari cerkveni red, saj so duhovniki dosti hujskali zoper Francoze in jih je morala Avstrija za to nagraditi. Duhovnikom se je zopet izročilo vodstvo rojstnih, poročnih in mrljskih matrik. Avstrija je tudi takoj vrgla slovenski jezik iz vseh šol in uradov, zaprla univerzo, zato pa vpeljala zopet tepenje s palico za policijsko kazen in vpeljala vešala ter vzela knetskemu stanu ti-sto svobodo, ki so mu jo dali Fran-cozi. Kmet je postal zopet neke vrste domača žival grajščakov.

Avstrija je hitro delala, v par mesecih je bilo vse uničeno in ugo-nobljeno, kar so Francozi dobrega ustvarili. Vse je šlo, kar smo Slo-ci tedaj imeli, ostal je samo spomin in ostala je hvaležnost. Slovenski narod ne bo nikdar francoskemu na-rodu pozabil, kar je v težkih voj-nih razmerah zanj storil, toliko manj, ker mu še danes krati Avstrija vse, kar so mu Francozi dali še pred sto leti.

pozdrav predsednik pevskega društva »Sloge« v Zagrebu dr. Rudolf Horvat. Oba naroda deli Sotla, voda, a spaja ju kri. Kakor sta bila naroda edina na bojnem polju, naj bodeta tudi sedaj in tembolj na kulturnem, evskem polju. V znak bratstva sta se govornik in predsednik Drazil poljubila. V imenu Notranjcev se je zahvalil na pozdravu predsednik postojanskega pevskega društva. »Slavec« je nato povel goste v »Narodni dom«, katere je po celi poti občinstvo čimnajzlačnejše pozdravljalo.

Ob 11. je bil napovedan prihod tržaških Slovencev. In kakor se je razjasnilo pred dnevi v Trstu, prinesli so menda Tržačani tudi svoje vedro nebo seboj. Vsa sila občinstva je pričakovala najmilejših slovenskih gostov. Posebni vlak, s katerim so se vozili po državni železnici, je prispel točno, in že oddaleč je bilo videti skoraj iz vsakega okna vihrati slovenske trobojnice. Nepopisno navdušenje je zavladalo, ko so izstopili hrabri naši boritelji ob sinji Adrijani, na čelu jim državni poslanec dr. Otokar Rybář. »Slavec« jih je sprejel z geslom zveze čeških pevskih društev, nakar jih je župan Hribar, spominjajoč se sijajne zmage tržaških Slovencev pri zadnjih volitvah, ki je najlepši dokaz, da Trst ni italijansko mesto, kar najprizadejše pozdravil v imenu občinskega sveta in mesta ljubljanskega. Predsednik Drazil jim je izročil pozdrav slavnostnega odbora, njim junakom na političnem pa tudi pevskem polju, dr. Rybář pa v imenu zveze slovenskih pevskih društev, izražajoč svoje prepričanje, da po takem junaškem delu morje Adrijansko je in ostane slovensko. Na pozdrav se je zahvalil najprej predsednik pevskega društva »Ilirije« Josip Prah, potem pa je dr. Rybář v navdušenih besedah proslavil tisti element v našem narodu, ki je glavna opora vsega narodnega dela, slovenskega delavstva, iz katerega je izšel tudi »Slavec«. Ob velikanskem navdušenju je nato občinstvo spremilo tržaške Slovence v »Nar. dom«. Po celi poti je bilo burnih pozdravov.

Pred Prešernom.

Medtem je pevsko društvo »Vinhogradski Hlahol«, spominjajoč se našega velikega pesnika, položilo pred njegov spomenik krasen venec s travki v čeških narodnih barvah z napisom: »Slovenskemu geniju« ter zapelo krasno pesem.

Slavnostni sprevod.

Ker je tržaški poseben vlak došel pozneje, kakor je bilo iz početka določeno, in so Tržačani prispeli v »Narodni dom«, kjer je bilo zbirališče vseh društev, ki so se prijavila, se je sprevod nekoliko zakasnil. Namesto ob pol 12., se je začel premikati šele ob 12.

Razvedrilo se je popolnoma, dasiravno so menda razni »prijatelji« pevskega društva »Slavec« naravnost Boga prosili, da bi dal — dežja. Sprevod se je sestavil na Bleiweisovi cesti in Cesarja Frana Josipa na cesti. Na čelu mu je bila »Slovenska Filharmonija«, za njo pa so se razvrstila češka pevska društva z zastavo praškega »Hlahola«, v vsem 17 društev in zastopstvo zveze čeških pevskih društev. Za njimi so korakala bratska pevska društva z zvezinim vodstvom na čelu, v vsem 15 društev, potem pa slovenska pevska društva, z vodstvom zveze na čelu. Prva so bila primorska in goriska, potem koroška, štajerska, kranjska izven Ljubljane, ljubljanska in končno »Slavec«.

Pot sprevoda je bila določena po Frana Josipa cesti, Prešernovi, Wolfovi, Gosposki ulici, Turjaškem trgu, Bregu, čez most na trg sv. Jakoba, po Starem trgu pred mestno hišo. Koder se pomikali sprevod, povsod ga je pričakovala nebrojna množica občinstva, povsod so sipale naj narodne dame cvetja, povsod so jim palopale nasproti slovenske trobojnice. Sploh je ni bilo v Ljubljani hiše, katere lastnik čuti v resnici narodno, da ne bi bila z nje palopala zastava. Seveda se je pa z druge strani uprizorila naravnost nečuvna agitacija proti razobesitvi zastav, kar pa nikakor ni motilo splošnega lica: Ljubljana, slovensko narodna Ljubljana je slovenske goste pozdravila s slovenskimi zastavami.

Pred mestno hišo.

Še predno je došel sprevod pred mestno hišo, je bil Mestni trg že poln občinstva. Pred mestno hišo je pričakoval sprevod mestni občinski svet na čelu mestni župan Ivan Hribar in krog narodnih dam. Preozek je bil Mestni trg za vso ono silo ljudstva. Sprevod se je ustavil, zastavonoše so se porazvrstili pred mestno hišo, bilo je v vsem 26 zastav.

V imenu udeležencev slavnostnega sprevoda je nato predsednik »Slavec« gosp. Drazil izrekel poklon mestni občini ljubljanski, občinskemu svetu in županu. Zbrale

so se te množice pevcev iz vseh slovenskih pokrajin Avstrije, s severa in juga so prihiteli, da proslavijo slovensko in slovensko pesem. In vse te množice se klanjajo beli Ljubljani, ki jih je sprejela tako gostoljubno, tako prijateljsko, tako bratsko.

Župan je sprejel poklon v imenu občine ter v nadaljnjem poudarjal, kako lepo se je razvila v zadnjih letih Ljubljana po oni strašni katastrofi, ob kateri so se ravno naši slovenski bratje s severa in juga res pokazali naše prave brate. Razvila pa se je tudi v narodnem oziru in kaže sedaj v resnici tako lice, kakršno mora imeti — slovensko. Vse te množice slovenskih pevcev so prihiteli v Ljubljano, da tu proslavijo veliko kulturno slavlje, slavlje slovenske pesmi, v kateri je Slovan vedno dal duška svojim najstarejšim čutom. Ena, edina je ta pesem, ki se glasi povsod, kjer biva slovenski rod, po vsem onem širnem slovenskem svetu, v katerem solnce ne zaide nikdar. In kakor se ta pesem izliva v eno harmonijo, tako naj se na duša slovenska. Te množice so prispale v Ljubljano na zmagovalno slavlje slovenske pesmi, naj bodo, odkoder so prišle, najprizadejše pozdravljene v imenu občine ljubljanske!

V imenu Čehov je odgovoril predsednik »Zveze čeških pevskih društev« dr. Karel Motéjl. Ta slavnost ni le reprezentativna slavnost, ni samo proslavitev »Slavec« 25letnice, temveč je njen namen tudi resno delo, ustanovitev »Zveze slovenskih pevskih društev«. Res, močna je »Zveza čeških pevskih društev«, saj združuje nad 450 društev, združuje jih v 17 župah, a tem močnejše bo vzkipela slovenska pesem, ako se združijo slovenska društva v eno celoto. Vzemimo drug od drugega, kar je dobra in popravimo, kar je slabega in uspeh mora biti trajen. Pri naša mestni občini in županu pozdrave iz »matičnega Prahe«. Slava občini, občinskemu svetu in županu!

Predsednik »Savez hrvatskih pjevačkih društava« g. Milan Krešić je govoril v imenu hrvatskih pevcev ter se spominjal prošlih časov, pred 40 leti, ko je Ljubljana kazala še vse drugačno lice. Napredovala je torej naravnost velikansko. Naj bi živila, rastle, cvetela ta tudi Hrvatoma tako mila bela Ljubljana!

Predsednik »Zveze slovenskih pevskih društev« je poudarjal, da ima občina poleg drugih nalog, tudi eminentno nalogo pospeševanja kulturnega razvoja svojih občanov in tu sem spada tudi razvoj glasbe. Občina ljubljanska se v polni meri zaveda te svoje naloge, zato slava ji!

V imenu primorskih Slovencev je tisti činitelj, ki je ohranil slovenski narod v Trstu in okolici slovenstvu, slovenska pesem je tisti faktor, ki bodri in krepi narodne bojevnike v njihovem težkem boju. V gojitvi slovenskega petja je velik del bodočnosti slovenskega naroda! Iz središča Slovenije, iz Ljubljane, je šla slovenska pesem med narod, zato slava Ljubljani!

Nato je pripela v imenu narodnih dam ljubljanskih ga. Franja dr. Tavčarjeva »Slavec« na zastavo krasno modro-bel trak z napisom: »1884 Vrlemu »Slavec« ob njegovi petindvajsetnici ljubljanske narodne dame 1909«, s krasnimi besedami, želeč društvu, da slej ko prej visoko dviga prapor slovenske pesmi.

Zahvalil se je društveni predsednik gosp. Drazil, zatrjujoč, da bo »Slavec« vedno zvesto čuval to svojo svetinjo. Narodne dame so nato okrasile tudi druge zastave z lipovimi vencem.

Navdušenje je priklopelo do vrhunca, ko je vsa ona silna množica Zapela slovenski himni »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«. Medtem pa so grmeli strelji topov z Gradu.

Sprevod se je nato nanovo uredil in po Vodnikovem trgu, Kopitarjevi ulici, Sv. Petra cesti, Miklošičevi cesti, Sodnijski ulici in Dunajski cesti vrnil pred Narodni dom, kjer se je razšel.

(Dalje prihodnj.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 28. junija.

+ Šusteršič hoče do cesarja! V železniškem odseku državnega zbora imajo slovenski klerikalci dva zastopnika. To sta deželni glavar Šuklje in dr. Gregorčič. Ker bo najbrž kmalu konec državnozborskemu zasedanju in je čisto gotovo, da ta železniški odsek ne bo imel v doglednem času nobene važnejše stvari obravnavati, je pač popolnoma vseeno, kdo v njem zastopa slovenske klerikalce. Toda glej — v tem času, ko se živ krst ne zmeni za železniški odsek, so klerikalci naenkrat

iztaknili, da mora dr. Gregorčič iz tega odseka izstopiti in narediti prostor dr. Šusteršiču. Kot pokoren član klerikalne stranke se je dr. Gregorčič seveda takoj vdal in vdal se toliko laglje, ker ima zagotovilo, da mu bo dr. Šusteršič že v najkrajšem času zopet prostor naredil! Kaj je neki vzrok vsemu temu? Ljudje ugibajo različno, sodimo pa, da so resnici najbližji tisti, ki pravijo, da bi bil dr. Šusteršič rad povabljen na otvoritev turske železnice, kjer bi se morda ponudila prilika, da bi se približal cesarju. Člani železniškega odseka bodo pač vsi povabljeni k otvoritvi turske železnice in da bi si dr. Šusteršič to povabilo zagotovil, zato je moral dr. Gregorčič izstopiti iz železniškega odseka.

+ Shod v Novem mestu je bil jako dobro obiskan, ter je v vsakem oziru uspel. Obširneje poročamo prihodnj.

+ Klerikalci — osramočeni. Prav sramotno so se vedli klerikalci napram krasno uspeši slovenski pevski slavnosti v Ljubljani in njih najstarejša želja je bila, da bi se ta slavnost ponesrečila. Kar je mogoče storiti, da bi slavlju škodovali, so vse storili. Z zabavljanji itak niso štedljivi. A šli so še dalje. Nobene novice niso priobčili, končno pa so še pozvali svoje prišaste, naj ne razobesijo zastav in naj se slavlja ne udeležijo. A kaj je bil uspeh vsega tega? Pokazala se je velikanska mizerija vsega klerikalstva. Noben človek ni niti zapazil, da se klerikalci ne udeležujejo slavnosti, še videti ni bilo, da klerikalcev ni; oziroma še videti ni bilo, da je v Ljubljani sploh kaj klerikalcev. Nebroj društev, na tisoče ljudstva, vse prekrasno uspešno — to je signatura tega slavlja, klerikalci pa so blamirani in osramočeni. Kar to slavlje posebno označuje, je pa dejstvo, da je »Slavec« delavsko pevsko društvo, in da je Ljubljana in slovensko občinstvo z vsemi priredbami in udeležbo izkazalo čast in spoštovanje delavskemu stanu, med tem, ko so se klerikalci kujali in sami srbe osmesili.

+ Orožniške patrulje v Ljubljani. Danes dopoldne je hodilo po mestu brezmejno število orožniških patrulj. Ljudje so spraševali, če se ni komu na Bleiweisovi cesti zmešalo, da pusti po Ljubljani radi nedolžne slavnosti patruljirati toliko orožnikov. Menda so bila po orožniških zasedah vsa nemška poslopja celo noč. Najbrže so to po sledice halucinacij barona Schwarza. Vso noč ni bilo niti najmanjšega izgrede, da, niti najmanjšega prepira. Samo vladni detekti Gerlovič, bivši mestni stražnik, je delal sitnosti. Ta človek je namreč špijoniiral na slavnosti. Nekdo ga je spoznal in mu je prav prijateljski svetoval, naj izgine, češ, če bi ljudje izvedeli, da je navzočen, bi se znali razburiti in ga odstraniti. Gerlovič pa hoče menda biti po sili priljubljen pri občinstvu, kajti bil je hudo užaljen po omenjenem nasvetu in je citiral nasvetovalca na stražnico. Joj, joj, kaj bo pa zdaj?

+ Po štirideset »šorfarjev« so dobili včeraj vojaki ljubljanske garnizije, ki so imeli pripravljeno od predvečera naprej. Baron Schwarz je tako resen človek, da je držal v pripravljenosti morda celo topničarje.

+ Kako vzgajajo klerikalci Čuke! Res čudna prikažen je to! Kjer le morejo, napravijo kako neumnost, vsled katere imajo posla z orožniki. Pretekli teden se je zgodilo nekaj, o čemer trdijo šentviški Čuki, da je bilo vse le »špas«. Ti ponočnjaki so se namreč domenili, da napode v šali svoje tovariše: nekega učitelja in še nekaj drugih, med katerimi je bil tudi »inteligent« Šimnov Maks. Za temi so torej drčili, ter kamenjaje jih z njimi streljali. Prestrašeni so prihiteli v trafiko g. Dragarjeve in prosili naj jih branijo, dolgoletni Šimnov Maks pa se je nalašč razpoložil na sredo ceste, ter ječal, kakor bi se mu bilo res kaj zgodilo. Ljudje v bližnjih hišah so seveda vsi mislili, da se je zgodil res pretep, toda kmalu so prišli na sled, da je vse to sleparija, s katero naj bi zopet na umazan način obdolžili Sokole, češ: »Sokoli so nas hoteli pobiti!« — Toda poskus se jim je, kakor rečeno, zelo slabo obnesel. Šimnov Maks pa, ki se je valjal po cesti, je zdrav kakor je bil, le strah ima, kakor drugi ponočnjaki, kako se bo vse to sodnijskim potom izteklo! Vsi omenjeni Čuki so prav naklonjeni župniku Zabretu in Podlesniku. To je torej klerikalna vzgoja, katero jim dajo gotovi faktorji v Čebavovi štali! Dosegli pa so s to neumnostjo dvoje: prvič imajo opraviti z orožniki, ker so streljali; in drugič so nam s tem činom povedali, da so oni pobiliti tisti šipe v Čebavovi dvorani in Sokoli, katere so dolžili po vseh listih, ki se tiskajo v »Katoliški tiskarni«. Ta čin nam priča to in sicer tembolj, ker sta spisala baje Podlesnik in Zabret igrokazu »Križ in svoboda«. V tem igrokazu je namreč neka scena, ko napadejo Sokoli mladeniče, na »krščanski« podlagi vzgojene Orle (!) in pobijejo okna družstvene sobe. Vprašamo, ali ni prav verjetno, da je župnik sam

ali kak njegov zaupnik pobil šipe, da bi ta prizor v igrokazu na odru dobil še lepše lice in da bi nevedni gledalci strelili in govorili: »Glejte, glejte, res je tako. Da, Sokoli so tisti, ki ne znajo družega, kakor šipe pobijati. Tako je, kajnega naš »ljubeznivi« župnik? Vaši mladeniči pa si tudi radi privoščijo kak »špas« s tem, da kamenjajo svoje brate. Lepi bratje so to, še bolj pa organizatorja te čukarije, Zabret in Podlesnik, ki jih učita take »špase« sebi v sramoto, nam pa za smeh in kratek čas!!!

+ Nemška zagrizenost na Koroškem. Neko ljubljansko društvo je v slov. jeziku napisalo fotografa Stieglerja v Šmohorju na Koroškem, da bi mu dovolil, reproducirati eno svojih razglednic. Stiegljer je odgovoril v tej le klasični nemščini: »Ihr w. Schreiber erhaltend, muss leider bemerken, dass ich dieser Sprache nicht mächtig bin u. bitte deshalb, wenn Sie einen Wunsch haben, mir in Deutschen (!) zu schreiben, bin dan (!) gerne bereit...« Društvo je na to odgovorilo, da potem ne bo »gešpasta«.

G. M. Jerinič, izdajatelj »Hrv. korespondence« na piše: Cenjeni gospod kolega! V Vašem cenjenem listu čitam brzjavko z Dunaja, v kateri sedementiraporočiloideji ustanovitve dalmatinskega kluba. Na koncu se me napada kot »frankovca«. Prosim Vas, vzemite sledeče na znanje. »Hrvat. koresp.« ni vpisala nobenemu dunajskih listov poročila o ideji ustanovitve dalmatinskega kluba. V hrvatske liste sem poročal le zato, da bi potrdil in okrepil svojja prejšnja poročila o izstopu štirih dalmatinskih poslancev iz »Zveze južnih Slovanov«, kajti resnice si ne dam dementirati od nikogar. Sumnja, da sem »frankovec« je neupravičena in izmišljotina brez vsake podlage. Če želite vedeti moje osebno politično naziranje, Vas zagotavljam, da sem vedno pobijal protihrvatsko politiko dr. Franka in da sem vedno odobral delo dr. Mile Starčevića. Primite bratski pozdrav! Z odličnim spoštovanjem Miho Jerinič, urednik »Hrvat. korespond.«

+ Iz šolske službe. Imenovani so za nadučitelje: Fortunat Lužar v Izlahah, Vinko Brus v Budanjah, Jos. Kobal v Grahovem; — za stalne učitelje, oziroma učiteljice so imenovani: Avgust Pirc na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, Marija Detela na mestni dekliški osemrazrednici v Ljubljani, Karolina Grilc-Dostal v Loškem potoku, Henrik Paternost v Senožečah, Ana Dragatin na Planini pri Vipavi, Angela Grčar v Zameškem, Ana Fajdiga v St. Petru na Krasu, Marija Arh v Dobrničah, Marija Carli v Studenem, Ivana Simončič v Toplicah pri Zagorju, Ana Fink v Velikih Laščah, Leopold Bähler v Postojni, Anton Lomšek iz Istre v Cerkljah, Ana Vizjak v Sostrem, Albina Rupnik na Igu, Ivana Mrhar v Bukovšici, Angela Miklavčič Predvorom, Frid. Drmelj v Višnji gori, Vilko Rožič v St. Gotardu, Angela Čenčič v Pečah, Janko Pianek in Jos. Lampe v Skofji Loki. — G. nadučitelj E. Lachainer je postal strokovni učitelj na meščanski šoli v Postojni; gosp. Balt. Baebler na realki v Idriji je dobil naslov profesorja. G. nadučitelj Janko Žirovnik v St. Vidu je iz službenih ozirov premeščen na štirirazrednico v Borovnici. — Vpokojena sta Jos. Pintar v Grosupljem in Anton Požar na Dobrovi. — Suplentinja na ljudski šoli v Brezovici gđ. M. Mulaček je imenovana za prov. učiteljico ravno tam.

+ Imenovan je pisarniški nadučitelj g. K. Zupančič pri okr. sod. v Šmarnem za vodjo zemljiške knjige pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

— Odvetniška zbornica kranjska je imela dne 12. t. m. popoldne svoj redni občni zbor za leto 1908/9. Zbornični predsednik g. dr. Majaron je otvoril zborovanje in se s toplimi besedami spominjal v pretekli upravni dobi umrlega zborničnega člana dr. J. Kapusa, čigar spomin so zborovalci počastili, dvignivši se s sedežev. Za zapisničarja zborovanja je bil nato soglasno izvoljen gosp. dr. Kokalj, za overovatelja pa gg. dr. Novak in Pegan. — Iz poročila odbora o poslovanju zbornice v dobi od 1. junija 1908 do 31. maja 1909 je bilo posneti med drugim naslednje: Predsedstvu, odnosno odboru, ki je imel deset sej, je bilo rešiti 416 števil. Odvetnikov je bilo nanovo vpisanih trije, odpadlo pa sta dva; tako je bilo koncem majnika 1909 vpisanih 38 odvetnikov in sicer 27 s sedežem v Ljubljani, 11 pa izven Ljubljane. Odvetniških kandidatov je med letom prišlo 12, odpadlo pa 7, torej je sedaj vpisanih 28 in sicer jih je v praksi pri ljubljanskih odvetnikih 21, izven Ljubljane pa 7. Brezplačnih zagovorov je bilo pri ljubljanskem kaz. sodišču 109 in sicer v 32 porotnih in 77 navadnih slučajih, v primeri s prejšnjim letom 32 zagovorov več (brez novomeških slučajev). V civilnih pravih pa je bilo 36 revnih zastopstev. Disciplinarnemu svetu se je bilo baviti v dveh slučajih. Odbor pa je preiskoval 16 pritožb, a

v nobenem slučaju ni imel povoda, odstopiti zadeve disciplinarnemu svetu. Vladarsko šestdesetletnico Nj. Veličanstva je zbornica praznovala s tem, da je naklonila jubilejski akciji »za otroka« znesek 200 K in izrazila svojo vdanost dne 2. decembra 1908 po posebni deputaciji. Zaradi postopanja oblastev vsled septembrskih dogodkov ljubljanskih je odbor podal poročilo in pritožbo na justično ministrstvo po zmislu § a 23 lit. c) odv. reda. Dr. Ignac Reschenova dekliška ustanova 91 K, glede katere ima zbornica prezentacijsko pravico, se je Josipini L. podaljšala do konca prih. leta. Zbornica je na shodu v Solnem gradu, ki ga je marca meseca priredila zveza avstrijskih industrijalcev zaradi reforme sodnega prava, zastopal odbornik dr. Krisper. Nadalje je odbor poročal o mnogih dopisih, katere je prejel od justičnega ministrstva, odnosno od odvetniških zbornic in ki se tičejo raznih stanovskih vprašanj. — To poročilo odborovo je zbor vzel soglasno odobruje na znanje. Tako tudi poročilo o zborničnem računu, ki je izkazal 92842 K prejemkov in 57354 izdatkov, torej 35488 K preostanka. Glede podporne zaloge, iz katere se je izplačalo 50 K, se je sklenilo soglasno, da jo je iz blagajničnega preostanka zvišati na 500 K. Zbornični prispevek za l. 1909 se je določil na 20 K. Dopolnilne volitve so se izvršile skupaj soglasno in sicer so bili izvoljeni: v odbor gg. dr. Tavčar in dr. Tekavčič za člana, g. dr. B. Vođušek za namestnika; v disciplinarni svet gg. dr. Štempihar in dr. Triller za člana, gg. dr. Schegula in dr. Kokalj za namestnika. — Končno je zbor razpravljal o prošnji odvetniških kandidatov, odnosno pisarniških uradnikov, naj bi zbornica priporočala uvedbo uradnih ur od 8. dopoldne do 2. popoldne pri sodiščih in te ure uvedla v odvetniških pisarnah vsaj za poletni čas. Čuli so se o tem različni nazorji in nasveti. Do sklepanja ni prišlo, ter so morali nekateri člani zaradi uradnih opravil zapustiti zborovanje. Odbor sedaj hoče o tem vprašanju najprej poizvedeti mnenje zborničnih članov potom okrožnice.

— Nova odvetniška tarifa. 1. julija 1909 stopi v veljavo nova odvetniška tarifa. Društvo »Pravnik« v Ljubljani izda ob tej priliki tarifo v slovenskem jeziku z abecednim kazalom v obliki knjižice in stenske table ter bo oboje dobili v knjižarnah po 80 h.

— Umrl je včeraj zjutraj po dolgem mučeništvu solastnik firme I. Perdan v Ljubljani gosp. Ernest Perdan, star šele 34 let. Pokojnik je bil obče spoštovan kot trgovec in kot človek in zvest narodnjak. Blag mu spomin!

— Telovadno društvo Sokol I priredi v nedeljo, 4. julija t. l., svojo II. javno telovadbo spojeno z veliko ljudsko veselico na Ledini. Natančnejši spored je razviden iz lepakov, ki so na vseh vidnih prostorih prilepljeni. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— Razstavo slov. umetnikov je včeraj posetilo veliko število slovenskih gostov, ki se niso mogli dovolj naučiti, da se more relativno tako majhen narod ponašati s tako visoko razvito umetnostjo. To odkrito priznanje beležimo s tem večjo radostjo, ker navdaja tudi nas ponos na naše mojstre-umetnike. Posebno Čehi, ki imajo sami nad vse razvito umetnost, niso mogli prehaliti razstave.

— »Narodne delavske organizacije« izlet v Večve bo, kakor vse kaže, jako zanimiv. Zanimanje za ogled papirnice je med člani, kakor med naščajem veliko. Oni pošizletniki, ki se mislijo pridružiti, naj pridejo ob 2. pop. v park pri sv. Petra cerkvi, oni, ki se peljejo z železnico do postaje Zalog, pa gredo lahko s poštnim vlakom ob 3.13 min. pop. Kdor se hoče imenito zabavati, naj se temu izletu pridruži.

Delavska organizacija. Z ozirom na notico v »Slov. Narodu« z dne 26. junija, da se namreč izletniki delavske organizacije lahko peljejo z brzovlakom do Zaloga, opozarjamo, da brzovlaki v Zalogu ne obstajajo.

— Gola palica namesto zastave je bila včeraj o priliki slavnosti razobežena pri Mahru na Cesarja Jožefa trgu. Ti ljudje se hočejo iz nas še norca delati.

— Na prvi c. kr. drž. gimnaziji poleg »Narodnega doma« se bodo vpisovali učenci za I. razred v poletnem roku v nedeljo, dne 4. julija, od polu 9. do 12. Zunanji roditelji, ki bi ne utegnili sinov osebno vpisati, oglašijo jih lahko tudi pismeno, samo da določijo šolsko izpričevalo in krstni list.

— Šolski izpiti v šoli »Glasb. Matice« konec leta se vršijo naslednje dni vselej ob 4. uri popoldne po sledečem redu: V sredo, 30. junija, gosli in klavir, šola g. Vedrala, in klavir, šola g. Pavčiča; v četrtek, 1. julija, klavir, šola g. šol. ravnatelja Gerblca in šola g. Trošta, nato klavir in flauta, šola g. Breznika, oboa, šola g. Cimfla, klarinet, šola g. Trmote, rog, šola g. Tamhina, in čelo, šola g. Bileka; v petek, 2. julija, gosli in klavir, šola g. Režeka, in klavir, šola gđ. Praprotnikove.

Starši gojencev in njih namestniki in ljubitelji naše glasbe imajo pri tem priložnost se pripraviti o šolskem delovanju »Glasb. Matice«.

— **Metelkovo ustanovo** po 80 K so prejeli: Ivan Grad v Košani, Fr. Rant v Ratečah, Ivan Štrekelj na Vrhniki, Ivan Zebrec v Starem trgu pri Ložu, Martin Humek v Boh. Bistrici, Fr. Gregorc pri Beli cerkvi. — **Novčene nagrade** iz ustanove bivšega vrtnarskega društva so prejeli: Fr. Höglar v Stalcarjih, Fr. Črna-goj na Karolinski zemlji, Matija Bartel v Semiču.

— **Društvo za zgradbo stanovanj**, katero se je ustanovilo iz leta 1873 ustanovljenega uradnega stavbnega društva, je imelo v soboto zvečer v restavraciji g. Dekleva svoj letni občni zbor. Udeležilo se ga je 23 članov. Ravnatelj društva g. dr. Rupnik fin. tajnik je otvoril zborovanje, pozdravil udeležence ter v kratkih a jedrnatih besedah pojasnil dosedanje delovanje in pomen prekornostnega društva. Kot lep uspeh beleži posebno pridobitev stavbnega prostora na vogalu Hils-jeve ulice in Gradišča, kjer se bo sezidala v kratkem lepa in velika hiša za uradniška stanovanja. Zahvalil se je govorniku gospodom, ki so si pridobili pri pridobitvi stavbišča zasluge, ter posebno pohvalno omenil ljubljanskega župana in drž. poslanca g. l. Hribarja, g. Žitnika, g. Bradaško in gosp. Flescha. Društveni tajnik g. Roethl, poštini oficijal je podal kratko sliko delovanja društva od njegovega postanka. Omenil je tudi, da je nakup zgoraj omenjenega stavbišča do par formalnih stvari izvršen in stane svet 6200 K. Cena je priznana jako ugodna. Društvo je podalo povodom 60 letnice cesarjevega vladanja vdano izjavo, za katero je dobilo iz kabinete pisarne najvišjo zahvalo. Društvo je štelu koncem leta 1908 62 članov, sedaj pa ima 67 članov. Računski zaključek o katerem je poročal društveni blaginjak g. I. Skušek izkazuje 5869/23 K letnega prometa. Cistega dobička je ostalo 76/50 K. Društveno premoženje znaša sedaj 4359 K. Clan nadzorovalnega odbora g. dr. Bezjak je predlagal odobritev računa ter prenos čistega dobička v društveni rezervni sklad. Predlog je bil soglasno sprejet. Končno je naznanil g. Bradaška izstop iz društvenega odbora kar se je zabeležilo. Volitev namestnega člana se ni vršila, ker ni bila v sporedu letnega zbora prijavljena. Po jako živahnem razgovoru med slučajnimi, pri katerih se je tudi omenilo, da bo imela društvena hiša 24 ponajveč trosobnih stanovanj in da se bode zidalo pozneje še več hiš z dvema in štirimi stanovanji se je predsednik zahvalil za udeležbo in zborovanje zaključil.

Razširila se šoli v Bukovju pri Postojni v dvorazrednico, na Ježici v trirazrednico.

Telovadno društvo „Sokol“ v Št. Vidu nad Ljubljano priredi dne 8. avgusta javno telovadbo in po tej veliko veselico, na kar se naj druga društva blagohotno ozirajo!

Narodni jezik Piše se nam s kmetov: V vašem listu z dne 19. t. m. čital sem »Prijazni opomin našim gostinčarjem in krčmarjem«. Pri nas na kmetih, kjer se ni škričeva noga praga prestopila, imamo še nekaj domačih besedi: zajtrk (kosilo) predpoldanca, opoldanca, popoldanca in večerja, ter imamo ocvrte piščanke, ocvrto telečje in ocvrtega kozlička oziroma (jagnjetino). In pri nas imamo mnogo lepših in pravilnejših besedi kakor pa pri vas v Ljubljani; na pr. sinoči, davi, drevi, nocoj. Pri vas pa včeraj, zvečer, danes, jutraj, danes, zvečer, isto kar je vse iz nemškega prestavljeno.

Muzej v Grosupljem na veselici Ciril Metodove podružnice bode nudil učenjaku kot lajku dovolj snovi v premišljevanje in smeh. Objekti iz predzgodovinske kakor tudi polupretekle dobe bodo zanimali ne samo Ljubljančane ampak tudi Ribničane in Višnjane. Arheologom bode nudil muzej nešteto neopisanih in neodkritih starin. Pa tudi paleontološki oodelek bode zanimiv. Petrefakti iz najstarejših formacij bi zadovoljili še tako pedantičnega kustoza. Če bi pa kak učenjak pogrešal kak člen vrste ga bode gotovo našel če ne v paviljonu pri Ciril Metodovih ali pa v kleti pa gotovo ne — plesišču. Kar hoče naj reče kdo, dobro in prijetno se bode imel vsakdo, ki bode prišel 4. julija v Grosuplje. Največ pa je seveda vredno to da bode vse, kar si bode kdo omislil v olajšanje svojega žepa, dobila Ciril Metodova družba. No, pa to bode malo. Borih 40 vinarjev za vstopnino na veselici prostor in srce bode našlo vsega dovolj. Zvečer se bode seveda pri velikem kresu pekli krompir in janjec. Naj nikar ne pozabijo viri narodnjaki in brinke domorodke prihiteti 4. julija v Grosuplje.

Iz Litije Hrvatom na čast je bila Litija v zastavah. Na kolodvoru se je zbralo veliko občinstva. Pevci so zapeli »Lepa naša domovina« dame pa so delile šopke.

Matura na idrijski mestni realki. V dne od 24. do 26. t. m. so se pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega

nadzornika Fr. Hubada delali zrelostni izpiti na idrijski realki. K izpitu se je prijavilo 19 kandidatov, 17 jih je napravilo maturo, eden z odliko, eden je odstopil med ustmeno maturo, eden je bil reprobiran za pol leta. Abiturienti-maturanti so: Baloh Stefan iz Idrije, Hinterlechner Fran iz Ljubljane, Kutin Friderik iz Postojne, Matko Rudolf iz Rajhenburga, Mayer Evgen iz Vipave, Mihevc Anton iz Logatca, Minatti Viljem z Iga, Novak Fran iz Idrije, Olifčič Robert z Jesenic, Pelhan Ignacij iz Idrije, Rus Fran iz Št. Vida pri Brdu, Rus Ivan z Grosupljega, Schweiger Janko iz Crnomlja, Slejko Maks iz Vel. Žabelj (z odliko), Šircelj Fran iz Ljubljane, Tujec Evgen iz Idrije in Vidmar Fran iz Idrije.

Piparski klub v Cerknici priredi v nedeljo, dne 4. t. m. ob 3. uri pop. izlet na Loško pri Cerknici, kjer bo prosta zabava s petjem, godbo in plesom. Brat tobakar bo skrbel za izborni pijačo in jedila. Tudi janca se bo peklo. Zvečer se zažge kres in umetalni ogenj na čast sv. Cirila in Metoda. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kranjski gori priredi v nedeljo 4. julija veselico s petjem, srečkanjem in plesom.

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje v nedeljo, dne 4. julija ob 10 dopoldne v Celju. Razen običajnega sporeda s predavanjem bo tudi volitev delegatov za »Zavezo« in »Bund.« Ob 9. se vrši pevska vaja za »Zavezni« koncert.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljutomeru naznanja, da se je na občnem zboru dne 20. t. m. sestavil odbor iz sledečih članov: prvomestnik Janko Karba učitelj, blaginjak Fran Zacherl, učitelj, zapisničarica Mara Kocuvan, učiteljica, namestniki: Srečko Vrščič, Matija Sršen in Jelica Škrlec.

Akad. društva slovenskih agronomov „Krasa“ na Dunaju občni zbor bo v petek, dne 2. julija t. l. pri Franku XVIII Cottagegasse 1. z navadnim vzporedom.

Poštno pošiljkatve zavrtkov bosensko-hercegovskim vojakom, katere so bile do sedaj poštnine proste, se bodo morale s 1. julijem zopet frankirati.

Novomeška ženska podružnica Ciril Metodove družbe priredi dne 11. julija s prijaznim sodelovanjem »Dol. Sokola« in »Dol. pevskega društva« veliko ljudsko veselico na prostornem in senčnem vrtu nekdanjega strelšča. Da bode veselica najlepša uspeša, za to se trudi odbor podružnice in narodne dame novomeške. Na sporedu bode: telovadba, petje, godba, šaljiva pošta in srečolov. Koder bode mikalo, se bode lahko vozil s čolnom po Krki. V raznih sotoirjih bodo stregle vsem lačnim in žejnimi prijazne narodne dame z okusnimi jedili in izvrstno dolenjsko kapljico. Točilo se bode tudi dobro budjeviško pivo. Ljubke mlade gospice prodajale bodo cvetlice, razglednice in korijandoli. Ze dolgo pogrešamo v Novem mestu vsele in neprisljane zabave, zato naj nihče ne zamudi te prilike ter naj se gotovo udeleži ljudske veselice 11. julija, katere čisti dobiček je namenjen prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vinska letina na Dolenjskem obeta biti tudi letos izborna. Trta je letošnjo pomlad nenavadno lepo nastavila in je povečini ob najugodnejšem vremenu tudi odevela. Perenospore in drugih takih trtnih boleznih dosedaj še ni opaziti, kakor je bilo to druga leta. Tudi cepljenje ameriških trt je do malega in ugodno dokončano. Vinogradniki se vesele novega pridelka, dasiravno še lanskega ne morejo nič kaj prav spraviti v denar. Povsod imajo še dovolj in cenenege vina na prodaj.

Kranjska podružnica »Slov. planinskega društva« priredi v nedeljo, dne 4. julija t. l. ob 3. uri popoldne v kranjski »Zvezdi« veliko planinsko veselico na korist gradbi Prešernove koče na Stolu z godbo, petjem, prosto zabavo itd. — Vstopnina 40 v.; za dijake 20 v. — V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica ob istem času in s istim sporedom v Sokolovi telovadnici. Kranjska podružnica praznuje ob tej priliki obenem desetletnico svojega obstanka. V ta namen izide na dan veselice lična, s slikami opremljena slavnostna brošurica, obsežajoča razven uvodne pesmi, životopisa ranjega podružničnega ustanovitelja in načelnika Janka Majdiča in prologa, zgodovinski in statistični pregled podružničnega gibanja v preteklem desetletju. — Brošuro dobe vsi sedanjí člani in članice brezplačno. Desetletnice svojega obstanka podružnica pač ne more lepše praznovati, kakor s tem, da si bo postavila še letos po dolgih predpripravih na ponosnem Stolu, prvaku Karavank, svojo prvo planinsko postojanko. — Prešernovo koč. Dne 1. junija t. l. so prvič zapele lopate na Malem Stolu, gradba koč vrlo hitro napreduje, pridno se dovaja les in potrebni material in najkasneje 1. septembra t. l. bode koč dogotovljena. Zgradba Prešernove

koče je gotovo velikega pomena v turističnem oziru in obenem krasen spomenik našemu pesniku - prvaku. Žalibože bodo stroški presegali podružnično premoženje; treba bode najeti posojilo, ki se bode z različnimi doneski polagoma amortiziralo. Z vsoto gotovostjo upamo, da bomo od strani s dovoljnim uspehom v ta namen prirejene veselice dne 4. julija v »Zvezdi« velik del gmotnih težkoč. Poseben damski veselilni odesk in še nekateri gospodje so prevzeli prireditve v svoje spretnosti in skušene roke. Za animirano, neprisljano zabavo, za jed in pijačo itd. bode v polni meri skrbjeno. Najljubnejše vabimo torej vse častite divnih naših planin, vse oboževalce velikega Prešerna in rodoljubne sploh k najmnogobrojnejši udeležbi. Na veselo svidenje dne 4. julija v kranjski »Zvezdi«!

Zlet notranjskih sokolskih društev se kakor že sporočeno vrši dne 22. avgusta v narodno probujeni Ilirski Bistrici. Ob tej priliki razvije ilirsko-bistriški »Sokol« svoj prapor, ki ga s pravo narodno vno izdelujejo vrli sestrí Ivanka in Josipina Krebelj. Kakor lansko leto v Logatcu, tako tudi letos v Ilirski Bistrici dokažejo notranjska sokolska društva svojo življensko silo in sposobnost. V vseh sokolskih društvih se pridno vrše priprave in marljivo pripravljajo za javni natop. Naravnost novo življenje je nastalo v ilirskobistriškem Sokolu, pomnožila se je četa rednih telovadcev, ustanovil krepak ženski telovadni oddelk in narasčaja je, da je veselje. V sokolskem delu vztrajno in krepko naprej!

Sokol v Idriji je kupil Paa-jevo staro posestvo za 35.000 K, da si tako zagisura stavbni prostor za »Sokolski dom«. S tem si je pa društvo naložilo precejšnje breme, ki ga ho moglo zmagovali le s požrtvovalnim sodelovanjem vseh prijateljev sokolske misli v Idriji. Mnogo pa je še danes narodnih in naprednih Idrijčanov, ki se niso člani društva »Sokolski dom«. Naj bi sleherni narodni čuteči Slovenec v Idriji pristopil kot član društva, saj je mesečina 30 st. skrajno nizka. Obrtni in trgovski krogi pa se opozarjajo, da se pritlični prostori pripravi za kako obrt ali trgovino oddajo s 1. septembrom v najem, v tem oziru se je oglasiti pri odboru društva »Sokolski dom« v Idriji.

Slovenci v Konjicah. Dokaz kako nevarna je tista narodna mláčnost, katere je že skoro vkoreninjena Slovincu, so nam manjšine Slovincov v štajerskih mestih in trgih. Najbolj občutna za razvoj in množitev celokupnega naroda pa je zanikrnost in brezbriznost slovenskih staršev, ki vcepijo otroku nekako občudovanje do tuje, mesto da bi mu že v mlado dušo položili dragocen dar slovenske zavednosti, česar ne bi otrok, tudi ko odraste, nikdar pozabil. Ne briga jo se ne za slovensko domačo niti za šolsko odgojo in nekaj posebnega se jim zdi, na kar zre žal celo ponosno slovenska mati, če drobi otrok blaženo nemščino. Zato pa je nazadovanje slovenskega življa vedno hujše in nevarnejše. Za priličen vzgled naj nam bodo Konjice. Tekom dvajsetih let se je skrčilo število Slovincov od 563 na 258, nasprotno pa je naraslo število Nemcev od 449 na 623. Ne pa morda misliti pri tem, da nimamo Slovenci tiste narodno življenske moči in pogojev za razmnoževanje. Slovenec je čvrst, čil in krepka je slovenska mati. Siro in množi se naš rod. Toda v takih krajih se rode ravno vsled narodne mláčnosti iz vrst slovenskih sinov in hčera nemško zagrizene slovenske poturice.

Krog vrbskega jezera namerava graditi planinska stavbna družba električno cestno železnico. Proga bi bila dolga okoli 50 km in je proračunjena na sedem milijonov.

Koroška podružnica slovenskega planinskega društva. Dne 20. junija 1909 se je vršil občni zbor te podružnice v Celovcu v benediktinskih kleti, kjer je otvoril zborovanje načelnik državní in deželni poslanec g. Grafenauer, ki je pozdravil navzoče zborovalce ter dal potem besedo tajniku in blaginjniku, da poroča o delovanju podružnice in o njenem finančnem stanju za leto 1908. Tajnik in blaginjak g. dr. Jos. Oblak je podal nato poročilo tajništva in blaginjšta. Društveno delovanje se je omejevalo na markiranje potov in postavljanje kazipotov. Posebno je omeniti delovanje društva v gorovju, ki leži med Pliberkom, Labodom in Spod. Dravogradom ter se koncentriira v Strojni. To gorovje leži v središču slovenskega ozemlja v Podjurski dolini in je v turističnem oziru še malo znano, dasi je najlepša gorska skupina na Spod. Koroškem. Da je zvezana v središču tega gorovja ležeča Strojna po markiranih potih s Prevaljami, Labodom oziroma Spod. Dravogradom, je zasluga vnetega društvenega člana, kateremu je predlagal tajnik priznanje in zahvalo občnega zbora, ki se je soglasno sprejela. Finančno stanje je ugodno, ker

se društveno premoženje množi ter prejemki presegajo, kakor lansko leto, tudi letos izdatke (407 K dohodkov in 178 K izdatkov). Nakupljeni svet v Zajezeri se dobro obrestuje ter presega daleč vrednost kupne cene po 2250 K. Dalje se je tajnik dr. Oblak spominjal v svojem poročilu s toplimi besedami tudi umrlih dveh članov, odličnih slovenskih rodoljubov: g. Alojzija Legata in Frana Ellerja. V znak častnega spomina vstali so vsi navzoči zborovalci. Po odobrenem tajniškem in blaginjškem poročilu se je vršila debata načrta bodočega delovanja koroške podružnice. Razpravljalo se je o eventualnih stavbah, o povzdigu turistične na Višarjah, o delovanju v dolini zlasti glede povzdiga prometa s tujei ter podkusa slovenskih gostilničarjev in lastnikov prenočišč ter letovišč v slovenskem delu Koroške. Vnela se je zelo zanimiva in živahna razprava o teh točkah, katere so se udeležili gg. Grafenauer, mons. Podgore, Novak, Ferjančič sen., Smodej in dr. Oblak. Nato se je izvolil namesto preslivšega se odbornika g. Juga v odbor g. Podgore. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, zaključil je načelnik zborovanje te podružnice, ki zna postati velevažen faktor v narodnem življenju koroških Slovincov.

Stekel pes je popadel tri otroke v Opatjem selu na Primorskem. Utrgal se je z verige posestnika J. Pahorju in ušel po vasi. Naletel je na otroke in predno so opazili in ga mogli ustreliti, tri popadel. Poslali so jih na Dunaj v Pasteurjev zavod.

V Opatiji prirede vsa narodna društva Voloske in Opatije — po številu jih je enajst — dne 29. junija veliko ljudsko veselico na korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Veselica bo na Slatini v Vipavi in se delajo zanjo velikanske priprave.

Razpisano je na Primorskem mesto potovalnega poljedelškega učitelja s slovenskim učnim jezikom in sicer za politični okraj sežanski, sodni okraj Podgrad in tržaško okoli s sedežem v Sežani. Prošnje z dokazom starosti, avstr. državljanstva, dovršenih študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega znanja do 28. julija 1909 namestništvu v Trstu.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmo se: 3 knjigovodji, 4 kontoristi, 2 poslovodja, 7 pomočnikov mešane ustroke, 2 pomočnika železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki specerijske stroke, 2 blaginjšarke, 3 kontoristinj, 8 prodajalk. Službe iščejo: 4 knjigovodje, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 1 potnik, 30 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 6 pomočnikov specerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 9 blaginjšark, 10 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, z druge pa proti majhni odškodnini.

Pogreša se že od 21. junija 18letni gimnazijec Friderik pl. Kleinmayer. Odpeljal se je proti Vrbskem jezeru. Pogrešani je velik, suh in bled. V gorju čeljusti mu zobje precej naprej stoje. Obleden je v sivo obleko, ima rumen Girardi-slannik s črnim trakom in črne čevlje. Kdor ga izsledí, dobi 500 K nagrade.

Z nožem sunil. Na Radeckega cesti pred Glinškovo gostilno sta se danes zjutraj začela prepirati Rajko Kobald in Milan Prepeluh. Med preprirom je vzel Prepeluh nož iz žepa in sunil z njim Kobalda ter ga znatno poškodoval.

Pod voz cestne električne železnice je prišla v soboto zvečer na Gruberjevem mostu 5letna Pavla Putrihova. Zgrabila jo je varnostna naprava. Voznik je sicer voz takoj ustavil, a vendar se je deklica močno poškodovala. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Odletela je zelena papiga pritlikavka s sivim vratom. Kdor jo ujame, naj proti primerni nagradi odda v Knaflhovih ulicah št. 5, II. nadst. vrata št. 6.

Oddelek godbe »Slovenske Filharmonije« koncertuje jutri v torek pri predstavi Elektroradiografa »Ideal« v hotelu pri Maliču. Začetek ob 3/4. uro popoldne, drugi oddelek te godbe pod vodstvom g. kapelnika Friseke pa v hotelu »Tivoli« (Sv. carija). Začetek ob 3. popoldne. Vstop prost.

Delavsko gibanje. Z južnega kolodvora se je v soboto odpeljalo v Ameriko 7 Slovincov in 4 Hrvati; v Heb pa 25 Hrvatov. Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 35 Slovincov in Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 40 Slovincov in Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Služkinja Franciška Dečmanova je izgubila denarnico z 10 K denarja. Služkinja Marija Možinova je izgubila srebrno uro. Šivilja P. M. je izgubila ročno torbico. Gostilničarka Marija Dermota je izgubila svilnat dežnik in zeleno pompaduro. Računski re-

vident g. Anton Mikuš je našel bankovec za 50 K. Dobi se pri njem. Postrešček Franc Hribar je našel vozno plahto. Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno, oziroma najdeno, denarnica z 12 K 32 v denarja, kositarska škatala in star dežnik z rjavim drzalom. Gospa Ana Nemčeva je našla srebrn obesek. Neka dama je izgubila majhen ključ. Najditelj ga odda v loteriji v Čevljarski ulici. Dolga ženska verižica, pozlačena, je bila najdena v Zvezdi. Dobi se v uredništvu našega lista.

Manjša vsota denarja je bila včeraj najdena z denarnico vred v dvoredu na Marije Terezije cesti. Denar je dobili pri g. Vambergerju v Spodnji Šiški št. 86 (Knezova hiša).

Telefonska in brzojavna poročila.

Vladne nade.

Dunaj, 28. junija. Danes ob 10. se je pričela ministrska seja, ki bo najbrže trajala ves dan. Vlada so nadeja, da se bo politični položaj v toliko izboljšal, da bo mogoče še tekom tega tedna v parlamentu spraviti pod streho trgovinskopolitični pooblastilni zakon.

Povratak v birokratizem.

Dunaj 28. junija. Finančni minister Bilinski je razveljavil naredbo bivšega finančnega ministra Kaizla iz leta 1898, ki je odpravila titulature pri finančnih oblastvih.

Baron Aehrenthal pri cesarju.

Dunaj, 28. junija. Cesar je danes sprejel v enourni avdijenci ministra zunanjih poslov barona Aehrenthala.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj 28. junija. Cesar je včeraj ob 3. sprejel v posebni avdijenci dr. Lukácsa ter ga imenoval za kraljevega poverjenika. Lukács se vrne danes v Pešto in se bo pogajal najprvo z neodvisno stranko glede sestave novega kabineta. Ako bi se ta pogajanja razbila, bo Lukács sestavil kabinet brez sodelovanja neodvisne stranke in bo vladal proti tej stranki.

Novo senzacijsno razkritje, tičoč se zagrebskega procesa.

Dubrovnik, dne 28. junija. Poslanec dr. Aleksander Mitrovič priobčuje v svojem glasilu novo velesenzacionalno razkritje, tičoč se zagrebskega »veleizdajniškega« procesa. Dr. Mitrovič se bavi obširno z osebo bivšega prokurista pri podružnici »Ljubljanske kreditne banke« v Splitu Ljubomira Vrdoljaka Kažimirova. Vrdoljak je pred leti ukradel v Sarajevu tamošnjemu ruskemu konzulu važne dokumente. Ker je ruska vlada prišla na sled tej tatvini in je zahtevala kaznovanje zločinca, je Vrdoljak izginil iz Sarejeva, bogato preskrbljen z denarjem. Potoval je dlje časa po Evropi. Pred leti se je vrnil v Bosno, odkoder se je preselil na Dunaj. Tu je postal uradnik Živnostenske banke. Lani je bil imenovan za ravnatelja »Vjeresijskega zavoda« v Zadru. Tu je bil odpuščen, na kar je dobil meseca septembra službo prokurista pri »Ljubljanski kreditni banki« v Splitu. Ker je Vrdoljak poslanec Klobač v parlamentu meseca marca javno proglasil kot vohuna, ga je »Ljubljanska kreditna banka« odpustila. Kmalu na to ga je »Vjeresijski zavod« ovadil sodišču, da je falzificiral kupon v vrednosti 960 kron. Vrdoljaka so zaprli. Dne 20. maja 1909 so izvršili na njegovem stanovanju hišno preiskavo in pri tej hišni preiskavi so našli nemški original onega revolucionarnega štatuta, ki ga je v srbskem jeziku priobčil Nastić v svoji brošuri »Finale« in ga podtaknil srbskemu častniku Milanu Pribičeviću in ki je temeljna točka zagrebskega »veleizdajniškega« procesa, s katero ta proces stoji in pade. Končno dobival plačo od bosanske vlade potom barona Kučere ter zatrjuje, da ima tozadevne dokaze v svojih rokah.

Avstro-ogrski poslanik.

Belgrad, 28. junija. Avstro-ogrski poslanik grof Forgach nastopi jutri svoj tritedenski dopust.

Odstop kancelarja Bülowa.

Berolin, 28. junija. Listi javljajo, da bo kancelar knez Bülow odstopil, čim bo v državnem zboru rešena davčna reforma. Njegov naslednik bo najbrže grof Wedel, bivši poslanik na Dunaju in sedanjí namestnik na Alžaskem.

Atentat na ruskega carja

Stokholm 28. junija. Ruska carska dvojica je prispela včeraj semkaj.

Stokholm 28. junija. Načelnika švedske artiljerije generala Bekmana je ustrelil na ulici neki delavec. Zločinec je na to ustrelil samega sebe.

Stokholm 28. junija. Dotičnik, ki je ustrelil švedskega generala Bekmana, je delavec. Imel je namen ustreliti carja, a ga je zamenjal z Bekmanom. V mestu vlada veliko razburjenje. Vest o umoru je carja silno vznemirila.

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.

priporoča slavemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

G. AUER^{ovih} dedičev

Ljubljana Wolfove ulice št. 12 Ljubljana

marčno pivo
v sodcih in steklenicah.

Učiteljica

180 primerne službe brez poštne.
Naslov pove upravištvo „Sloven-
skega Naroda“.

2402-8

Oddati je več mest
potnikov,
uradnikov in pomočnikov
železninske stroke.

Oziral se bo samo na ponudbe,
te stroke popolnoma večjih reflek-
tantov, ki so zmožni slovenskega,
hrvaškega ali češkega in nemškega
jezika.

Ponudbe pod „Železo in jeklo“
Celje, pošto ležeče.

405 2

Steckenpferd

lilijno-mlečno milo

Najboljše milo za kožo
in proti pegam!

Dobiva se povsod!

964 17

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:

30 komado	od 6 do 8 hekt
10 " "	15 " 18 "
1 komad	za 30 hekt
1 " "	50 "
1 " "	60 "

593 62

oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug
veležanljarna slivovke, tropi-
novca, drožnika in brinjevca v
Ljubljani.

Za šport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.

Jzposojevanje koles
prejem koles za emajliranje,
poniklanje ter popravila

27 solidno in ceno. 1590

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Ant. Bajec

nasnanja sl. p. n. občinstvu, da se
356-27 nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,
cvetlični salon
pa pod Trančo.

Indolevanje šopkov, vencev i. t. d.
Okusno delo in zmerno ceno.

Velika zaloga suhih vencev.

.. Znanja naročila točno. ..

Novo!

90% manj prostora potrebujejo patentovane

„Kolumbus“

Novo!

1639-20

skladne mize in skladni stoli
za vrtove in vile ter gostilniške salone

ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov

Fr. Burger v Spod. Šiški.

Veliko zalogo

gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komad

plošče

od

K 1-84

naprej

pri-

poroča

FR. P. ZAJEC, urar

347 Ljubljana, Siarj try 26.

Dražbeni oklic.

Valel sklepa z dne 7. junija opravilna številka S 5/9/49 se bode

dne 5. julija t. l. ob 10^h dopoldne

in naslednje dni v Kranjski gori št. 21 na javni dražbi prodajalo
v konkurzni sklad zapuščine Ivana Primožiča v Kranjski gori spadajoče

**razno špecerijsko, manufakturno, ga-
lanterijsko blago, železnina itd.**

Reči se smejo pred dražbo ogledati.

C. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori, odd. II.

dne 12. junija 1909.

2440 1

Razpis.

**Zgradba novega gospodarskega poslopja pri
župnišču v Košani, proračunjena na 15.800 K**

se bode oddala potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do

5. julija t. l. ob 9. uri dopoldne

pri župnem uradu v Košani. Ponudbe, katere morejo biti kolekovane s kol-
kom za eno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom:

**Ponudba za prevzeto zgradbo gospodarskega poslopja pri
župnišču v Košani.** Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna
ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno vkloni.

Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupi-
larno varnih vrednostnih papirjih.

Stavbni odbor si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri župnem uradu v
Košani.

2428-2

Stavbni odbor

dne 18. junija 1909.

K. Lenasi, blagajničar.

Jožef Kaluža, načelnik.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
Priporočata svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za rednino in obrt.
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši

Pisalni stroji „ADLER“

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860-87

Puchova kolesa

Puch-„Special“ K 150

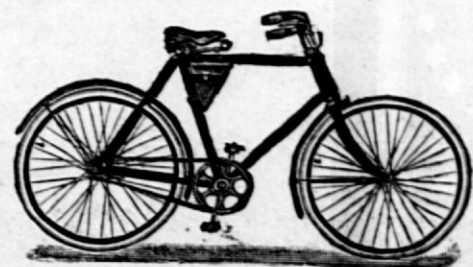
„Curier“-kolo K 115

Najbolj. pnevmatike Reithofferjeve

Najnovejši šivalni stroji od

66 K naprej.

Za prekuovalce ista cena, kakor
v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Vodovodi

inženir-hidrotekt

653 21

Konrad Lachnik, Ljubljana

kanalizacije, kopališke naprave

Beethovenove ulice št. 4.

Brzjavci: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(teh. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni)

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Splitu.

Met. glavnica K 3.000.000.

Podružnica v Celovcu.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v Trstu.

14-72

Rezervni fond K 300.000.

Promese na komunalne srečke à kron 15^h.

„ „ kreditne srečke à kron 20

žrebanje 1. julija

1. julija

glavni dobiček kron 300.000

„ „ kron 300.000

Obe prometni skupne le 24 kron.

Obrestuje vloge na knjižico in na tekoči račun po 4^h %

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana Nova slovenska trgovina

priloga za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.

Solidne cene in točna postrežba. Solidne cene in točna postrežba.

Čenki na sahtevu za
stoj in frakto

Slovenska tvrdka čevljev

domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarški mojster

Kongresni trg šte. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici.

347-23

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

0 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5:42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.):

7:12 zjutraj. Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.

8:52 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne. Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice, drž. žel., Jesenic, Tržiča.

2:58 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Tržiča.

6:40 zvečer. Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8:42 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Tržiča.

9:07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:55 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.

Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, preborelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.

Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzojavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon. 1510-21

Kakšno veselje in kakšen ponos navdaja gospodinja ob pogledu svoje svetle slastno čiste kuhinje! In kako hitro se vse osnaži, perilo kakor tudi vsa hiša. Čar udobnosti in veselja vlada v vašem domu. S

Schichl milom

se to lahko doseže.

Nov klavir

(planine) se po ceni prodaja. Poizve se pri vratarju v hotelu pri „Maliču“.

3.1. novembrom t. l. se odda elegantno

stanovanje

s 4 sobami, kopalnico in pritlikinami v I. nadstropju hiše št. 24 na Miklošičevi cesti. 2854-2

Povpraša se v odvetniški pisarni dr. Valentina Krisperja v Ljubljani.

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

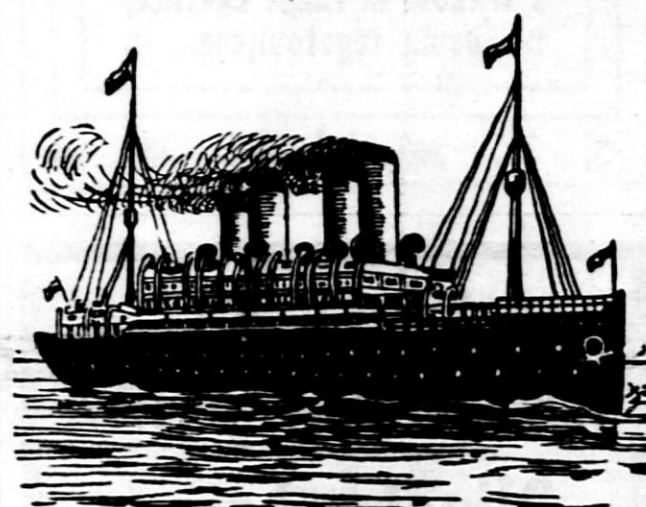
Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za snazenje 1082 vsakovrstnih oblik itd. 17

Sprejemalnica za Ljubljano pri

I. Magdiču

krojaču, Miklošičeva cesta št. 10.

Kder hoče varno, mirno in hitro

potovati, naj se obrne na od

visoke c. kr. deželne vlade

potrjenega glavnega zastopnika:

Jr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorske ulice 28

Odprava potnikov samo z najno-

vejšimi parniki „velikani“: 2343 52

Kaiserin Aug. Victoria, nosi 25.000 ton

Amerika „ „ „ 24.000 „

President Lincoln „ „ 20.000 „

President Grant „ „ 20.000 „

Vožnja Ljubljana - Hamburg

traja z nanovo uvedenimi direktnimi

voznimi kartami, brez vsake menjave

okroglo 1½ dni, ter ima potnik pravo

coro porabe brzovalov po celi

črti od Avstrijske meje (Eger) naprej.

Na debele in drobne po nizkih cenah priporočam svojo bogato zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh

vrst kramarskim blagom

in pleteninami. 27

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zalogu kranj. glavnikov.

Anton Skof

Ernst Jovnikarjev naslednik.

Dunajska c. v hiši gostilne „St. G.“

Zastopnike

spretno, zaupno in dobro uvedene sprejme zmožna tvernica za kumarice in konserve v Znojmu (Moravske). 2437 Ponudbe pod „Conservenfabrik 100“ Znojmo, (Moravske), poste restante.

Zelo važno za trgovce:

Kupujte le pri domačih slovenskih tvrdkah!

Čenjenim trgovcem v mestu in na deželi naznanjam, da sem poleg svoje detaljne trgovine uvedel veliko dobro sortirano zalogo na debele, in sicer vse vrste papirnatih izdelkov, uradniške in šolske potrebščine, posebno pa sem se založil z

galanterijskim in norimberškim blagom ter drobnino. 3726-44

Največja zaloga mašnih in trgovskih knjig.

Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda mojo krasno kolekcijo, ki jo pošljem franco na ogled.

Ker mi je vsled ugodnih sklepov večjih množin blaga z največjimi tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizko ceno, se priporočam za cenjena naročila

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.

Na drobno in debelo:

Največji eksport in izdelovanje vseh vrst razglednic.

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586-79

Mestni dekliški licej v Ljubljani.

Vpisovanje bo dne 9. julija od 9. do 12. ure dopoldne.

Deklice, ki se dajo vpisati v I. razred liceja, se morajo oglasiti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim listom in z zadostnim šolskim izpričevalom.

Za sprejem se zahteva: a) da dopolnijo še tekom leta 1909 deset let starosti; b) da napravijo sprejemno izkušnjo. — Ta se vrši dne 10. julija t. l.

po določilih, ki veljajo za srednješolske učence slovenskih vzporednic.

Deklice, ki hočejo vstopiti v II. ali III. razred liceja, se morajo izkazati poleg zadostne starosti z javnoveljavnim izpričevalom, da so z uspehom dovršile prejšnji letnik enako organiziranega zavoda ali narediti sprejemno izkušnjo, ki bode dne 10. julija.

Sprejemnina 4 K, prispevek za učila 4 K Izpitna pristojbina za sprejem v II. ali III. razred 20 K.

Jeseni se bode vpisovalo dne 16. septembra od 9.—12. ure, pa le tedaj, če bode v razredih še kaj prostora.

Natančnejša pojasnila v zavodu v prtiličju na črni deski ali pa pri ravnateljstvu

V I. letnik višje dekliške šole se deklice ne bode več sprejemale.

2381-2

Ravnateljstvo.

Dober postranski zaslužek!

za trgovce, obitnike, loterijske kolektante, gostilničarje, kavarnarje in zasebnike itd.

brez vsakega rizika.

Vsak ima ugodno priliko, da s prodajanjem srečk 1006 10

cesarske jubilejske dobrodelne loterije

drž. društva o. kr. poštnih in brzojavnih uslužbenecv doseže dober

postranski zaslužek. Srečke so brez vsakega rizika za

naročnika pošljejo v komisijo in ima od vsake prodane srečke

popust. Ker bo vsak odjemalec kupil eno ali več srečk in je

loterija prav bogato opremljena s dobitki, so te

srečke pripravne in lahek postranski zaslužek za vsakega človeka.

Naročila na komisijske dobave takih srečk naj se usklajujejo na podpisane loterijske pisarne.

Srečka stane 1 K in dobi prodajalec za vsako prodano srečko visok rabat po številu prodanih srečk.

Loterijska pisarna cesar. jubilejske dobrodelne loterije

drž. društva poštnih in brzojavnih uslužbenecv Avstrije

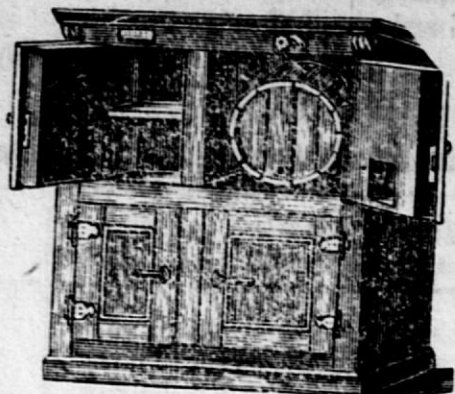
Dunaj XIX., Milobrodstrasse šte. 47, telefon 3811 rim. IV.

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima odlični izdelavatelj za slovenske dežele **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnótam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.** 1653—20

Vedje zalogo dobro izdelanih vrtnih miz in omar za led

vljudno priporoča 2431 2
Simon Praprotnik, miz. mojster
Ljubljana, Jenkove ulice šte. 7.

Vinska trgovina ALOJZIJA ZAJCA

v Spodnji Šiški 2209—10

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo za jamčeno pristnih raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vinarjev naprej.

Ker se je natisnilo le omejeno število

„Faksimile - izdaje * * * Prešernovih poezij“

katerih je le majhno število še v zalogi, opozarjamo s tem vnovič na nakup.

Cena v svajsko usnje vezani izdaji 20 kron.

J. Blasnik nasl. 2389—3

tiskarna in litogr. zavod v Ljubljani, Breg št 12.

Sobnoslikarska in pleskarska tvrdka Speletič & Remžgar

Rimska cesta šte. 16 v Ljubljani

se priporočata slavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela v Ljubljani kakor na deželi.

Delo solidno! 1296 14 Cene primerne!

Podjetje betonskih stavb 4518 30 Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušijev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. Vsa dela so solidno in strokovnjško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru“.

Pozor!

Pozor!

Nova modna trgovina za gospode in dame

Ljubljana **Peter Šterk** Ljubljana

Stari trg šte. 18

se priporoča slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.

Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov.

Otročje obleke, svile za bluze in nakite, svilni trakovi, pajčolani, vozenine, posamentirje, borte, čipke, čipkasti ovratniki in vse potrebščine za šivilje.

Velika zaloga najnovejših 1595 9

moških klobukov, čepic in stamnikov.

Ferdo Primožič mizarstvo in parketi

Ljubljana, Kilišerjeve ulice št. 5.

Priporočam se za polaganje parketov.

Preskrbim parkete iz prve slovenske tvrdke F. Kotnik, Vrhnika. 960—7

Delo solidno.

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Trančo. ::

Žalni klobuki vedno pripravljeni. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice, doma izdelane.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Šaki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznane in strokovno preizkušene najboljše.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219—49

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarkega kleja.

Zahtevajte cenike!

2252 53

Modna trgovina

F. JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovske ulice šte. 3.

priporoča po najnižji ceni

elegantne klobuke

za dame in otroke

kakor tudi najfinejše bluze, spodnja krila, predpasnike, pasove, zimsko perilo, itd. Zunanja naročila točno in vestno.

Modni salon za damske klobuke

P. Magdić

Ljubljana, hotel „pri Maliču“, Ljubljana

(nasproti glavne pošte)

priporoča damske klobuke v veliki izbiri oblike, cvetlice, peresa, hitničarja. Damski modeli znatno znižane cene.

Sočasni oddelek v prvem nadstropju.

1951

Prest ogled

do 1. avgusta t. l. Prodaja pod ceno.

Več vrst platnenega blaga, prtov, prtičev, žeonih robcev, kravat, švicarskih vezil, nogavic in perila.

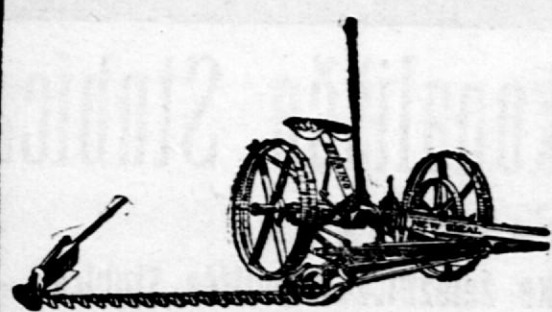
Prilika je zelo ugodna. Samo proti takojšnjemu plačilu.

Anton Šarc

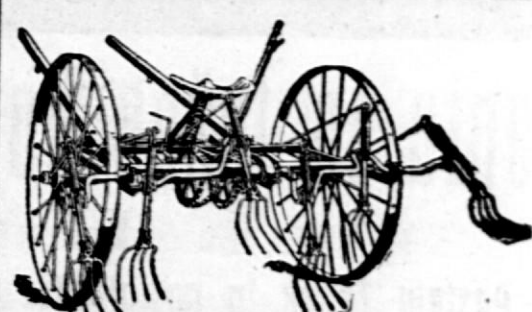
2398—2

Sv. Petra cesta šte. 8 v Ljubljani.

Izdelovanje perila in oprem za neveste

DEERING

DEERING

DEERING

Svetovno znani najboljši amerik. kosilni stroji

sedanjosti, neprekosljivi, najcenejši in najtrpežnejši so Deeringovi stroji.

DEERING

Dobe se samo v prvi slovenski veletrgovini **Fr. Stupica**

Ljubljana, 1449—17

Marije Terezije cesta št. 1.

Slovenki!

Največja narodna

KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča

3927—37

krasne **BLUZE** v težki

svili, volni in drugem modnem blagu

najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje obleke, kratke oprave, predpasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinejše otročje klopice, klobučke, piščice, pariške modrice, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavratnice, naramnice, ovratnike, srajce in druge perile za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.

Cene radi male režije brez konkurence.

Pozor!

Pozor!